

Miljøgodkendelse

4.10.2016

Blegebjergvej 1, 4700 Næstved

CVR-nr. 12678037

Center for Miljø og Natur
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved

Miljøgodkendelse til udvidelse af eksisterende kvægproduktion på Blegebjergvej 1, 4700 Næstved, CVR-nr. 12678037.

Erik Møller Pedersen ansøger om miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 11 til udvidelse af husdyrproduktionen og for lovliggøres af udvidelse af stalden på Blegebjergvej 1, 4700 Næstved, samt etablering af en ny maskinhus/garage/værksted. Der ønskes udvidelse af dyreholdet fra ca. 187,97 dyreenheder (DE) til 202,04 DE. Udvidelsen foregår i eksisterende stald med dybstrøelse. I 2010 har kommunen afgjort, at der måtte etableres en stald på 1905 m². Stalden er efterfølgende forlænget, med 45 meter mod syd, og er placeret hvor tyrestalden tidligere lå, uden forudgående godkendelse fra kommune.

Hovedparten af dyrene er udegående på ekstensive græsningsarealer i sommerhalvåret.

Til ejendommen hører et samlet harmoniareal på 85,55 ha, hvorpå der søges om at udbringe 120,53 dyreenheder dybstrøelse (1,41 DE/ha).

På baggrund af nedenstående materiale og de heraf afledte vilkår meddeler Næstved Kommune hermed godkendelse til kvægproduktionen på Blegebjergvej 1, 4700 Næstved i henhold til § 11 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 442 af 13. maj 2016 (husdyrgodkendelsesloven).

- ansøgningen om miljøgodkendelse fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk (nr. 87.901, version 4) inkl. bilag,
- den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af drift og anlæg (bilag 1)
- beskrivelse og vurdering af arealer for udbringning af dybstrøelse (bilag 2)

Der meddeles desuden dispensation fra Husdyrgodkendelseslovens § 8, stk. 1 nr. 7 omkring staldanlæggets afstand til naboskel og dispensation for afstandskravet til offentlig vej og privat fællesvej jævnfør Husdyrgodkendelsesloven § 8, stk. 1, nr. 4 i. Dispensationerne er meddelt jævnfør samme lovs § 9, stk. 3.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	3700009731
Matrikelnummer	2a, Køberup By, Rislev
CVR	12678037
CHR	81696
Ejendommens ejer	Erik Møller Pedersen
Husdyrbrugets ejer	Erik Møller Pedersen
Kontaktperson	Erik Møller Pedersen, Mobil nr. 23431269

Indledning

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Næstved Kommune med bistand fra konsulentfirmaerne Sweco A/S og AGLAJA vurderet det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen er foretaget i henhold § 19 - § 26 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 442 af 13. maj 2016.

Vurderingen af anlægget og udbringningsarealerne fremgår af henholdsvis bilag 1 og bilag 2, og de er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår. Vilkårene sikrer,

at udvidelse og drift af husdyrbruget på Blegebjergvej 1, 4700 Næstved kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Grundlaget for vurderingerne og de stillede vilkår er:

- Ansøgning om miljøgodkendelse nr. 87.901, indkommet den 13.5.2016. Den er siden blevet ændret og tilpasset. Den endelige version, version 3 forelå den 21. juni 2016 og danner grundlag for godkendelsen.

Resume

Bedriften ønsker at udvide sin nuværende produktion på 147 ammekøer, 37 småkalve (0-6 mdr.), 81 kvier (6-27 mdr.), 75 tyrekalve (0-6 mdr) 75 ungtyre (220-530 kg) og 1 avlstyr svarende til 187,97 DE til 147 ammekøer, 35 småkalve (0-6 mdr.), 60 kvier (6 -16 mdr.), 35 kvier (16 - 27 mdr.), 75 tyrekalve (40 - 220 kg), 75 ungtyre (220 - 600 kg) samt 5 avlstyre, i alt 202,04 DE.

Hovedparten af dyreholdet er udegående i sommerhalvåret.

Der skal ikke opføres nye staldbygninger i forbindelse med udvidelsen, da staldudvidelsen er foretaget. Men der ansøges om at etablerer et ny maskinhus/garage/værksted ved stuehuset der hvor der tidligere har ligget en løsdriftsstald til ammekøerne.

Ammoniakemissionen fra anlæggene (stald og lager) er beregnet til ca. 892 kg N /år, hvilket er en forøgelse på 27 kg N/år i forhold til nudriften.

Der er 85,55 ha udbringningsarealer tilknyttet ejendommen. Alle arealerne er beliggende i Næstved Kommune i oplandet til Karrebæk Fjord.

Naboorientering og partshøring

I et brev af den 12.9.2016 blev parter til udvidelsen af husdyrholdet på Blegebjergvej 1, 4700 Næstved orienteret om, at udkast til afgørelse forelå, og at de havde 3 uger til at kommentere det, som part i sagen. Parter er i denne forstand alle beboelser beliggende indenfor lugtkonsekvensområdet på 96 meter fra stalden samt ejere af forpagtede arealer og græsningsarealer.

Næstved Kommune har ikke modtaget nogen bemærkninger til udkastet til afgørelsen i høringsperioden.

Miljøgodkendelsens gyldighed og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Godkendelsen gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for vores vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer. Godkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel anmeldelse, tilladelse, godkendelse og/eller dispensation efter anden lovgivning, f.eks. Museumsloven, Naturbeskyttelsesloven, Vandforsyningsloven, Vandløbsloven og byggelovgivningen.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 442 af 13. maj 2016. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Godkendelsen gives på følgende vilkår

Vilkår for driften af anlæggene og husdyrproduktionen

Generelle vilkår

1. Den miljøgodkendte produktion omfatter følgende dyrehold

Dyretype	Antal	Vægt/Alder ind	Vægt/Alder ud	Ekstensiv afgræsning	DE
Ammekøer	147	Over 600 kg		6 mdr.	105
Småkalve	35	0 mdr.	6 mdr.	6 mdr.	9,46
Kvier	45	6 mdr.	16 mdr.	6 mdr.	17,47
Kvier	15	6 mdr.	16 mdr.	-	5,82
Kvier	35	16 mdr.	27 mdr.	6 mdr.	19,47
Tyrekalve	75	40 kg	220 kg	6 mdr.	8,82
Ungtyre	75	220 kg	600 kg	-	33,22
Avlstyre	5	Over 600 kg		6 mdr.	2,78
I alt					202,04

2. Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.
3. Etablering af det nye maskinhus/garage/værksted skal være påbegyndt senest 2 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 4.10. 2018.
4. Ejendommen skal være oppe på fuld husdyrproduktion senest 3 år efter at godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 4.10.2019.

Landskabelige forhold

5. Beplantningen syd for bygningerne, mod bebyggelsen Køberup, skal til stadighed vedligeholdes, så den virker afskærmende for naboerne.

Anlæg og drift

6. Stalden må ikke placeres tættere end 8 meter fra Blegebjergvej (målt fra nærmeste vejkant).
7. Blegebjergvej må ikke anvendes som køreareal i forbindelse med driften af stalden.

Energi- og vandforbrug

8. Bedriftens energiforbrug (el, vand, diesel og fyringsolie) skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

9. Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
10. Drikkevandsystemet skal dagligt tjekkes for eventuelle utætheder. Ved fund af utætheder skal de straks repareres.

Håndtering af gødning og gødningsopbevaringsanlæg

11. Der skal årligt afsættes mindst 81,51 DE husdyrgødning på ekstensive arealer med aftale om afgræsning.

Lugt

12. Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og iværksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
13. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder tørhed af dybstrøelsen/dyrenes leje og foderarealernes bund, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.

Støj

14. Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB (A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A). Støjgrænseværdierne omfatter kun støj fra faste tekniske installationer.

15. Hvis myndigheden vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførslen aftales med tilsynsmyndigheden.

Transport

16. Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

Støv

17. Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

18. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 15 minutter ad gangen.

19. Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

Kemikalier og olieprodukter

20. Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund. Tanken skal opstilles med god afstand til afløb og dræn.

Affald

21. Affald skal jævnligt bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.

22. Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.

23. Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret tankplade på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.

Skadedyr

24. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Århus Universitet.

25. Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

Husdyrbrugets udbringningsarealer

26. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udspretningsarealer (se kort 1) svarende til 120,53 DE dybstrøelse pr planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,41 DE/ha.

27. Der må på bedriftens udbringningsarealer ikke udbringes affaldsprodukter til jordbrugsformål.

28. På bedriftens udspretningsarealer skal der i hver planperiode udlægges mindst 9,0 % ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid lovpligtige efterafgrøder. Ekstra efterafgrøderne skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder

hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning. Efterafgrøder kan ikke erstattes af 100% vintersæd.

29. På de nordligste 90 meter af mark 12-0 indtil mark 12-1 må der kun udbringes fast husdyrgødning, hvis det nedbringes i jorden inden 6 timer.

30. Der skal føres logbog eller det skal fremgå af gødningsplanen, om der er spredt husdyrgødning på de nordligste 90 m af mark 12-0, og udspretnings- og nedbringningstidspunkt skal noteres.

Husdyrbrugets ophør

31. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

Driftsforstyrrelser og uheld

32. Beredskabsplanen skal ajourføres efter behov, dog mindst én gang årligt. Planen skal være nemt tilgængelig. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.

33. Beredskabsplanen skal som et minimum indeholde 1) oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen, 2) oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan, 3) kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., 4) en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Egenkontrol

34. Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:

- Dokumentation for produktionsniveau, f.eks. udtræk fra CHR og slagterifaktura. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
- Mark- og gødningsplaner som minimum for de seneste 3 år.
- Gyldige forpagtningsaftaler.
- Gyldige græsningsaftaler.
- Ejendommens forbrug af el, vand og olie mindst 3 år tilbage.
- Beredskabsplan.
- Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 3 år tilbage.
- Logbog for kontrol af vilkår 30.

Offentliggørelse, hjemmel og klagevejledning

Godkendelsen annonceres den 4.10.2016 på kommunens hjemmeside.

Godkendelsen er meddelt med hjemmel i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 442 af 13. maj 2016, § 11.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra afgørelsens annoncering, dvs. senest den 1.11.2016 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, miljøministeren samt visse organisationer. Klageberettigede er orienteret ved annonceringen, og kopi af godkendelsen er sendt til organisationer og myndigheder.

Klagen skal fremsendes direkte til Natur- og Miljøklagenævnet via den digitale klageportal, der kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk eller www.borger.dk. Vejledning om hvordan man logger på og anvender Klageportalen, findes også på disse hjemmesider.

Konkrete spørgsmål om brug af Klageportalen kan rettes til supportfunktionen på e-mail nmkn@nmkn.dk eller telefon 72541101.

Behandling af en klage ved Natur- og Miljøklagenævnet er pålagt et gebyr. Gebyret tilbagebetales ved medhold.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger. En klage har ikke opsættende virkning for ibrugtagning af godkendelsen med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelsesloven § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Revurdering og retsbeskyttelse

I henhold til bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 skal tilsynsmyndigheden regelmæssigt og mindst hver 10. år tage bedriftens samlede miljøgodkendelse op til revurdering. Første revurdering skal dog foretages 8 år efter meddelelsen. Denne godkendelse forventes taget op til revurdering første gang i 2024.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2 bl.a. hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Orientering

Der er i miljøgodkendelsen givet 3 år til at bedriften kan komme op på fuld husdyrproduktion. Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jf. husdyrgodkendelseslovens § 33.

Bedriftens skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ved akut forurening skal alarmcentralen straks kontaktes på 112.

Udarbejdelsen af denne godkendelse er omfattet af bekendtgørelsen om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn. Taksten og timebetaling er fastsat af miljøministeriet.

Der er ikke ansøgt om byggetilladelse til udvidelsen af stalden. Lovliggørelse kræver en byggeansøgning der indsendes til kommunen gennem Byg og Miljø.

Næstved Kommune, den 4.10.2016.

Med venlig hilsen

Bente Kryger Nielsen
Miljøsagsbehandler

Center for Miljø og Natur
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved
Tlf. 5588 6196

Bilag:

1. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg
2. Beskrivelse og vurdering af arealer for udbringning af husdyrgødning

Kopi sendt til:

- Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F, via e-mail: sto@nst.dk, nst@nst.dk.
- Embedslægeinstitutionen, Sjælland, Rolighedsvej 7,2, 4180 Sorø, via e-mail: sjl@sst.dk.
- NaturErhvervstyrelsen, Nyrupsgade 30, 1780 København V, via e-mail: miljoerhverv@naturerhverv.dk (det tidligere plantedirektorat).
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via email: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, via email: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for SydvestSjælland, att. Hans Vallentin Stoltz, Orionvej 4, 4200 Slagelse, via mail: sydvest@friluftsraadet.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, via e-mail: ae@ae.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, via email: fbr@fbr.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten, via email: lbt@sportsfiskerforbundet.dk, cskotte@cas.org
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., natur@dof.dk og naestved@dof.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via email: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø., via email: dn@dn.dk.

Bilag 1

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg

Blegebjergvej 1, 4700 Næstved

CVR-nr. 12678037

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
1. INDLEDNING	3
1.1 DEN ANSØGTE PRODUKTION	3
1.2 TIDSPPLAN FOR PROJEKTET	4
2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	5
3. HUSDYRBRUGETS ANLÆG OG DRIFT	6
3.1 AFSTANDSKRAV	6
3.2 STALDBYGNINGER	7
3.3 FODEROPBEVARING	8
3.4 ENERGIFORBRUG	8
3.5 VANDFORBRUG	9
3.6 SPILDEVAND.....	9
4. OPBEVARINGSKAPACITET OG GØDNINGSHÅNTERING	9
4.1 GØDNING SOPBEVARINGSANLÆG.....	9
4.2 GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET.....	9
4.3 HÅNTERING AF HUSDYRGØDNING	10
5. HUSDYRBRUGETS FORURENING OG FORURENINGSBEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER 10	
5.1 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK, BAT	10
5.1.1 Ammoniakfordampning fra staldanlæg	10
5.1.2 Fosfor af lager	10
5.1.3 Opbevaring af dybstrøelse.....	10
5.1.4 Vand og Energi.....	11
5.1.5 Lugt.....	12
5.1.6 Foder	12
5.1.7 Management.....	12
Samlet vurdering.....	14
5.2 AMMONIAKTAB FRA STALDANLÆG.....	14
5.3 PÅVIRKNING AF SÅRBAR NATUR OG SÅRBARE ARTER.....	14
5.4 NATURA 2000-OMRÅDER.....	18
5.5 NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 3 I NATURBESKYTTELSESLØVEN OG SÅRBARE ARTER, HERUNDER BILAG IV-ARTER.....	20
5.6 LUGT.....	22
5.7 TRANSPORT	23
5.8 STØJ	23
5.9 STØV	24
5.10 LYS	24
5.11 KEMIKALIER OG OLIE.....	25
5.12 AFFALD	25
5.13 SKADEDYR	26
5.14 HUSDYRBRUGETS OPHØR.....	27
6. DRIFTSFORSTYRELSE OG UHELD	27
7. EGENKONTROL	28
8. SAMLET VURDERING	28
9. REFERENCER	29
10. BILAG	31

1. INDLEDNING

Næstved Kommune har den 13.5.2016 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Blegebjergvej 1, 4700 Næstved.

Ansøgningen er fremsendt af Vestjysk Landboforening på vegne af Erik Møller Pedersen, som også er ejer af ejendommen. Ansøgningen omfatter godkendelse efter § 11 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 442 af 13. maj 2016 (husdyrgodkendelsesloven).

Vi har i henhold § 19 - § 26 i husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er ansøgning om miljøgodkendelse fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk.

1.1 Den ansøgte produktion

Der ansøges om udvidelse af den eksisterende ammekvægproduktion på 187,97 DE til en produktion svarende til 202,04 DE. Den eksisterende og ansøgte produktion fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Dyreholdet angivet i ansøgningen. Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsen¹.

Dyrehold	Nudrift		Ansøgt drift	
	Antal dyr	DE	Antal dyr	DE
Ammekøer (over 600 kg)	147	105	147	105
Småkalve (0-6 mdr.)	37	10	35	9,46
Kvier (6-16 mdr.)	51	19,79	60	23,29
Kvier (16-27 mdr.)	30	16,69	35	19,47
Tyrekalve (40-220 kg)	75	8,82	75	8,82
Ungtyre (220-530 kg)	75	27,10	-	-
Ungtyre (220-600 kg)	-	-	75	33,22
Avlstyre (over 600 kg)	1	0,56	5	2,78
Antal DE i alt		187,97		202,04

I tilfælde af ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at man ved fortolkning af en afgørelse skal tage udgangspunkt i det godkendte antal dyr og deres vægt.

Ansøger driver et samlet harmoniareal på 85,55 ha, hvorpå der søges om at udbringe 120,5 DE af husdyrproduktionens husdyrgødning. De resterende 81,5 DE afsættes til ekstensive græsningssaftaler. Der forekommer husdyrgødning i form af dybstrøelse og ved afsætning i forbindelse med afgræsning.

Vilkår

For at fastholde det ansøgte dyrehold, bliver der stillet vilkår om at:

- Den miljøgodkendte produktion omfatter følgende dyrehold

¹ Bek. nr. 1318 af 26.11.2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen), bilag 1, afsnit H.

Dyretype	Antal	Vægt/Alder ind	Vægt/Alder ud	Ekstensiv afgræsning	DE
Ammekøer	147	Over 600 kg		6 mdr.	105
Småkalve	35	0 mdr.	6 mdr.	6 mdr.	9,46
Kvier	45	6 mdr.	16 mdr.	6 mdr.	17,47
Kvier	15	6 mdr.	16 mdr.	-	5,82
Kvier	35	16 mdr.	27 mdr.	6 mdr.	19,47
Tyrekalve	75	40 kg	220 kg	6 mdr.	8,82
Ungtyre	75	220 kg	600 kg	-	33,22
Avlstyre	5	Over 600 kg		6 mdr.	2,78
I alt					202,04

- Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.
- Der skal årligt afsættes mindst 81,51 DE husdyrgødning på ekstensive arealer med aftale om afgræsning.

1.2 Tidsplan for projektet

Husdyrbruget har etableret udvidelsen af stalden og har taget udvidelsen i brug til kvæget.

Der er planlagt opførelse af nyt maskinhuset/garage/værksted. Byggefeltet er angivet på bilag 1.1, men projektet er ikke indbefattet af ansøgningen om miljøgodkendelsen.

Vurdering

I henhold til husdyrgodkendelsesloven § 33 skal der i godkendelsen fastsættes en frist for hvornår godkendelsen skal være udnyttet. Denne frist bør normalt ikke være på mere end 2 år. Godkendelsen anses for udnyttet ved meddelelsen, da denne godkendelse bl.a. skal være med til at lovliggøre udvidelsen af stalden, som har fundet sted. Dyreholdet skal være oppe på fuld produktion senest 3 år efter, at miljøgodkendelsen er meddelt.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder automatisk den del af godkendelsen som ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Dette er i henhold til husdyrgodkendelsesloven § 33.

Da ansøger allerede har taget udvidelsen af stalden i brug til kvæget, anses denne godkendelse for ibrugtaget, så snart den er meddelt.

Vilkår

For at fastholde den ansøgte husdyrproduktion på de på ansøgningstidspunktet gældende miljøkrav, bliver der stillet vilkår om at,

- Etablering af den nye maskinhus/garage/værksted skal være påbegyndt senest 2 år efter godkendelsen er meddelt.
- Ejendommen skal være oppe på fuld husdyrproduktion senest 3 år efter godkendelsen er meddelt.

2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde. Der ansøges om at etablere et nyt maskinhus/garage/værksted ved stuehuset.

Der oplyses følgende om staldanlægget:

Nr.	Grundplan	Kip-Højde	Taghældning i grader	Materialer	Bygningsanvendelse
1	Ca.3300 m ³	12,7 m	25	Bygningens facader er opført i beton med rød granit overflade over dette er der planlagt træbeklædning, på gavle er der over den røde granit grå/hvide stålplader.	Ammekvæg og foderopbevaring

På taget af stalden er der grå eternit.

Der er i ansøgningen redegjort for afstandskrav jf. husdyrgodkendelsesloven og afstande til diverse områder og udpegninger i medfør af Naturbeskyttelsesloven.

Vurdering

Ejendommen Blegebjergvej 1 ligger i det åbne land lidt nord for Rislev, ved den samling af huse og gårde der kaldes Køberup.

Bygningerne ligger på en mindre moræneknold mellem Valmose Grøftens ådal mod vest og tunneldalen med eng- og moseområder mod øst. På grund af terrænet kan bygningerne ikke ses fra hverken ådalen eller tunneldalen. Både mod øst og mod vest hæver landskaberne sig, så bygningerne fra længere afstande ses, som placeret lavt i landskabet.

I kommuneplanen er området udpeget som Beskyttelsesområde. Formålet med udpegningen er at beskytte de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske kvaliteter. I Beskyttelsesområder kan der opføres nye bygninger til eksisterende jordbrugserhverv, hvis disse tilpasses landskabet og den lokale byggeskik.

Staldbygningen der søges tilladelse til, er allerede opført. På grund af terræn og beplantninger er stalden kun synlig når man står ved siden af den, kører på jernbanen, eller når man befinder sig omkring 8-900 m fra stalden enten mod vest eller øst. Disse områder ligger væsentligt højere, end der hvor stalden ligger, hvilket gør, at man kan se ind over stalden, og stalden har det bagvedliggende terræn som baggrund. I området både tæt på stalden og i omgivelserne er der relativt meget beplantning af en god højde og tæthed. Dette bevirker at stalden, trods sin store størrelse, ikke virker dominerende i området.

Dertil er der søgt om tilladelse til at opføre en bygning med garage, værksted og lade i tilknytning til stuehuset. Den opføres i materialer og udformning der matcher stuehuset. Denne bygning vil kun kunne ses fra nord, da den er skærmet af stalden mod øst, og beplantning mod vest og syd. Bygningen vil eventuelt kunne anes gennem beplantningen især i vinterhalvåret, men den vil ikke være dominerende.

Fra syd er bygningerne helt skærmet af beplantning, mens de er synlige fra nord. Her er det hovedsageligt gavlen på stalden og facaden på den kommende garage-/ladebygning, der er synlig

fra stor afstand. Hvis man kører ad grusvejen, Blegebjergvej, fra nord mod ejendommen vil hele stalden og garage-/ladebygningen være synlig.

Det vurderes at stalden og garage-/ladebygningen er placeret bedst muligt i området, og at de ikke virker dominerende i landskabet eller for naboerne. På et kort stræk ligger stalden fuldt synligt fra jernbanen, der ligger på en dæmning.

Vilkår:

For at mindske indblik til anlægget bliver der stillet vilkår om, at

- Beplantningen syd for bygningerne, mod bebyggelsen Køberup, skal til stadighed vedligeholdes, så den virker afskærmende for naboerne.

3. Husdyrbrugets anlæg og drift

3.1 Afstandskrav

Udvidelse og ændringer af eksisterende dyrehold er ikke tilladt indenfor byzone og sommerhusområder, samt indenfor lokalplanlagte boligområder og områder til offentlige formål i landzone. Desuden skal afstandskrav angivet i nedenstående tabel overholdes.

Tablet 2: Afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelsesloven § 6 og faktuelle afstande for udvidelse af husdyrproduktionen. Målt på Næstved Kommunes webgis-kort.

	De generelle afstandskrav	Nærmeste staldafsnit
Byzone (Gelsted)	Min. 50 meter	Ca. 620 meter
Samlet bebyggelse (Rislevvej 7)	Min. 50 meter	Ca. 620 meter
Lokalplanlagt område ²	Min. 50 meter	>1.000 meter
Enkeltbolig i landzone (Køberupvej 12)	Min 50 meter	Ca. 70 meter

Ansøger oplyser følgende omkring afstandskrav som angivet i husdyrgodkendelseslovens § 8:

Der er > 25 m til ikke-almene vandforsyningsanlæg.

Der er > 50 m til almene vandforsyningsanlæg.

Der er > 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer

Der er < 15 m til offentlig vej og privat fællesvej

Der er > 25 m til levnedsmiddelvirksomhed

Der er > 15 m til beboelse på samme ejendom,

Der er < 30 m til naboarealet syd for bygningen, arealet er ubebygget / et gadekær.

Der er > 50 m til nabobeboelse.

Der er > 50 m til eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

I forbindelse med etablering af den første del af stalden blev der i brev af den 15.12.2010 meddelt dispensation til at placerer stalden 10 meter fra Blegebjergvej. I forbindelse med denne sagsbehandling blev der taget højde for, at stalden på et senere tidspunkt måske skulle udvides.

² Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Vurdering

Ansøger har forlænget den ansøgte kvægstald uden anmeldelse til og byggetilladelse fra Næstved Kommune. Den ansøgte kvægstald er forlænget med 45 meter mod syd, og er placeret hvor tyrestalden tidligere lå.

Afstandskrav på 30 meter til naboskel syd for stalden er ikke overholdt for staldforlængelsen. Næstved Kommune vurderer, at det er muligt at meddele dispensation for afstand fra skellet. Dispensationen kan meddeles med begrundelse i, at nabomatriklen er en ubebygget vejmatrix, der indeholder et regnvandsbassin. Der er således ingen beboelse på matriklen, der vil få væsentlig gene ved den nu opførte forlængelse af staldbygningen. Derudover er staldforlængelsen placeret på samme sted som den tidligere tyrestald, hvorved husdyrholdet ikke er placeret nærmere nærmeste nabo, Køberupvej 12, end det tidligere dyrehold på ejendommen.

I forbindelse med meddelelse af denne miljøgodkendelse meddeles der dispensation for afstandskravet i husdyrgodkendelseslovens § 8, stk. 1 nr. 7 for staldanlæggets afstand til naboskel jævnfør husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3. Det vurderes, at der ikke skal stilles særlige vilkår i forbindelse med denne dispensation, da det vurderes, at de øvrige vilkår er tilstrækkelige til at sikre, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener i forbindelse med driften af stalden.

Afstandskravet fra udvidelsen af stalden og til Blegebjergvej kan ikke overholdes. Det vurderes, at der kan meddeles dispensation herfor på de samme vilkår, som der blev stille i dispensationen af den 15.12.2010. Vilkårene stilles for at sikre, at driften af stalden skal kunne foregå uden, at Blegebjergvej bliver anvendt til køreareal. Dispensationen gives med hjemmel i § 9 stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven.

For at sikre, at vejen ikke bliver anvendt til køreareal stilles vilkår om, at

- Stalden må ikke placeres tættere end 8 meter fra Blegebjergvej (målt fra nærmeste vejkant).
- Blegebjergvej må ikke anvendes som køreareal i forbindelse med driften af stalden.

3.2 Staldbygninger

Staldanlægget er opført med dybstrøelse med kort ædeplads og fast gulv. Der er ikke gyllesystem i staldanlægget.

Hele husdyrproduktionens dyrehold er placeret i stalden. Størstedelen af dyreholdet er udegående i sommerperioden.

Vurdering

Det ansøgte dyrehold ønskes opstaldet i stalde med dybstrøelse og kort ædeplads med fast gulv. Dybstrøelse med kort ædeplads anses af Næstved Kommune ikke som BAT-teknologi indenfor staldsystemer.

Det er imidlertid Næstved Kommunes vurdering at hensynet til dyrevelfærd i dybstrøelsesstalder opvejer den øgede ammoniakemission fra staldsystemet. Derudover er hovedparten af dyreholdet udegående i sommerperioden, hvilket reducerer ammoniakemissionen fra staldanlægget.

Vilkår

Der stilles ikke vilkår i relation til stalden og staldsystemet.

3.3 Foderopbevaring

Ensilage opbevares enten i markstakke eller i wrapballer.

I dele af stalden opbevares desuden råvarer i form af valset korn, soyaskrå og mineraler.

Vurdering

Vi vurderer, at det oplyste om opbevaring af foder på ejendommen sikrer, at risikoen for påvirkning af det omgivende miljø reduceres mest muligt, idet foderet håndteres og opbevares forsvarligt. Det vurderes, at opbevaringsformen ikke i sig selv medfører risiko for tilhold af skadedyr. Opbevaring af ensilage skal opfylde reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vi vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår i forhold til foderopbevaring.

3.4 Energiforbrug

Følgende energiforbrug er oplyst i ansøgningen:

Tabel 3: Bedriftens energiforbrug. Energiforbruget er baseret på aflæsning og ansøgers skøn.

Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning eller indretning)
Totale elforbrug (oplyst af ejer)	10.000 kWh	10.000 kWh	-
Diesel til maskiner mm. (oplyst af ejer)	12.000 liter	12.000 liter	1200 liter tank, placeret overjordisk i sydøst hjørne af stalden

Elforbrug går primært til belysning. Der er ikke egen energiproduktion såsom solceller, biogas osv.

Diesel anvendes til maskiner primært i forbindelse med fodring, udmugning og tilsyn med dyreholdet i sommerperioden. Udbringningen af dybstrøelse varetages af maskinstation.

Ansøger vurderer, at el- og dieselforbruget i ansøgt drift ligger på samme niveau som i nudriften. Det skyldes, at dyreholdets størrelse kun forøges med 15 DE, og at størstedelen af dyreholdet er udegående i sommerperioden.

Vurdering

Det oplyste energiforbrug på 10.000 kWh/år er relativt lavt, hvilket skyldes, at dyreholdet er en ammekvægsproduktion med naturlig ventilation i stalden, og som primært er udegående i sommerperioden.

Vi vurderer, at ejendommen løbende skal være opmærksom på energiforbruget samt tiltag, der kan medvirke til at forbruget minimeres mest muligt. Uanset ejendommens i forvejen lave energiforbrug, vil der ofte alligevel være muligheder for optimeringer og forbedringer i bygningen. Der stilles vilkår om, at der i forbindelse med tilsyn skal fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget, såfremt dette stiger utilsigtet. Kommunens vurdering af de ansøgte tiltag til energioptimering, og hvorvidt det ansøgte lever op til BAT, er foretaget i afsnit 5.1.4.

Vilkår

For at kunne vurdere ejendommens energiforbrug efter udvidelsen bliver der stillet vilkår om, at

- Bedriftens energiforbrug (el, vand, diesel og fyringsolie) skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.

3.5 Vandforbrug

Ejendommen er tilsluttet offentlig vandforsyning.

Der anvendes ca. 2.000 m³ vand årligt, som næsten udelukkende er drikkevand. Vandforbruget forventes ikke væsentligt ændret i forbindelse med udvidelsen på ca. 15 DE.

Vurdering

Næstved Kommune vurderer, at det oplyste vandforbrug ligger under det forventede vandforbrug for denne type produktion. For at hurtigt at kunne opdage eventuelle lækager, stilles der vilkår om aflæsning af dyreholdets vandforbrug jævnfør ovenstående afsnit, samt vilkår om daglig tjek af drikkekar/vandkopper for forebyggelse af utilsigtet vandspild.

Vilkår

For at forebygge unødigt vandforbrug stilles der vilkår om, at

- drikkevandsystemet dagligt skal tjekkes for eventuelle utætheder. Ved fund af utætheder skal de straks repareres.

3.6 Spildevand

Der produceres ikke spildevand på ejendommen. Tagvand ledes til faskiner.

Eventuelt drikkevandsspild opsamles i dybstrøelsen og udbringes på marken.

Vurdering

Næstved Kommune vurderer, at der ikke forekommer miljømæssige forhold i relation til spildevand. Der er ikke forurenende stoffer på ejendommen, som kan forurene tagnedløb. Der er derfor ikke stillet vilkår omkring spildevand.

4. Opbevaringskapacitet og gødningshåndtering

4.1 Gødningsopbevaringsanlæg

Der produceres udelukkende dybstrøelse på ejendommen. Dybstrøelsen produceres primært i vinterhalvåret, da størstedelen af dyreholdet er udegående i sommerperioden.

Der er ingen møddingsplads på ejendommen, al dybstrøelse opbevares i stald eller markstak.

Vurdering

Dybstrøelse opbevares i overensstemmelse med gældende regler på området.

4.2 Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Dybstrøelsen opbevares i stalden og overdækket i markstak.

Vurdering

Da den producerede dybstrøelse opbevares i stald og overdækket i markstak, vurderes der at være tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede gødning. Opbevaring af husdyrgødning er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og der er derfor ikke stillet vilkår hertil.

4.3 Håndtering af husdyrgødning

Dybstrøelsen udbringes enten direkte fra stald eller lægges i overdækket markstak. Dybstrøelsen udbringes af maskinstation på ejendommens arealer.

Vurdering

Det vurderes, at reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelige og der stilles derfor ikke yderligere vilkår til opbevaringen af dybstrøelsen.

5. Husdyrbrugets forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

5.1 Anvendelse af bedst tilgængelig teknik, BAT

5.1.1 Ammoniakfordampning fra staldanlæg

Stalden er en dybstrøelsesstald med kort ædeplads ved foderbordet. Staldsystemet er primært valgt af 2 årsager: Dyrevelfærd og økonomi.

Stalden udmuges efter behov. Udmugning sker forår og efterår, og som strøelse i boksene anvendes der halm, og der strøs løbende så dyrene har et tørt leje.

Dybstrøelsesstalde er ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav.

Vurdering

I henhold til ansøgningen er den samlede ammoniakemission fra anlægget beregnet til 892 NH₃-N/år, hvilket er en forøgelse på 27 kg i forhold til nudriften.

Da der ikke er krav om generel ammoniakreduktion fra kvægbesætninger med dybstrøelse, stilles der ikke vilkår omkring ammoniakemission eller ammoniakreducerende tiltag i stalden.

5.1.2 Fosfor ab lager

Der foreligger ikke emissionsgrænseværdier for fosfor i kvægstalde, hvorfor der ikke er vurderet herpå.

5.1.3 Opbevaring af dybstrøelse

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning, og hvis det ikke udbringes direkte opbevares dybstrøelsen i overdækket markstak. Udbringning af dybstrøelse sker efter gældende regler.

Vurdering

Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold, der er med til at sikre reduceret ammoniakfordampning samt beskyttelse af jord og grundvand.

Disse regler indebærer bl.a., at placeringen af markstakken skal variere, sådan at markstakken højst må oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakke må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Markstakken skal overdækkes med tætsluttende vandtæt materiale. Placering af markstakke skal kunne dokumenteres i en logbog.

Det er BAT at opbevare dybstrøelse i stalden eller alternativt at anbringe gødningsstakken væk fra følsomme receptorer såsom naboer og vandløb (inklusive markdræn), som afstrømningsvæske kan løbe ned i. Placeringen af markstakken er omfattet af afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens § 8, stk. 1.

Det vurderes, at overholdelse af gældende lovgivning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er BAT for så vidt angår opbevaring af dybstrøelse og markstak. Endvidere vurderes det, at der ikke er behov for yderligere vilkår i forbindelse med opbevaringen af dybstrøelsen.

5.1.4 Vand og Energi

Ansøgers oplysninger om vand:

Vandforbruget forsøges minimeret ved at ansøger jævnligt efterser rør og drikkekopper for hurtig at kunne foretage reparation af eventuelle lækager.

Ansøgers oplysninger om energiforbrug:

- Der er naturlig ventilation i staldene, der mindsker det generelle energiforbrug.
- Udendørsbelysning: I dag anvendes der kun lyskilder for at ejer og eventuelle ansatte kan orientere sig efter mørkets frembrud. Lyset styres af sensor.
- Indendørsbelysning: I staldene er der belysning der manuelt tændes efter behov. Der er normalt ikke lys ved dyrene om natten. Ved behov kan en mindre del af belysningen tændes og fungerer som vågebelysning efter mørkets frembrud.

Vurdering

På baggrund af ovenstående forventer vi, at ejendommen i sin drift fremover gennemtænker og holder sig for øje, hvorledes vand- og energiforbruget kan reduceres. Der vil derfor blive stillet vilkår om, at vand- og energiforbruget skal registreres, se afsnittene om vand- og energiforbrug.

Det vurderes som BAT i forhold til vandforbrug at udføre regelmæssig kontrol af drikkevandsanlægget for at undgå spild, registrere vandbruget gennem måling af forbrug, og detektere reparation af lækager.

For at reducere vandspild ved et evt. brud på en vandledning/vandkopper, vil der blive stillet vilkår om, at drikkekar/vandkopper tjekkes dagligt for eventuelle utætheder.

I forhold til energiforbrug er det BAT at anvende naturligt ventilerede stalde og lavenergi-belysning. Det vurderes desuden som BAT at slukke lyset, hvor belysning ikke er nødvendig.

Der vil blive stillet vilkår om, at der skal anvendes bevægelsessensorer på udendørs belysning.

Det vurderes, at ejendommen ud fra ovenstående beskrivelse opfylder kravet til BAT mht. vand og energiforbruget.

Vilkår

For at undgå ressourcospild i forhold til energi- og vandforbrug bliver der stillet vilkår om, at

- Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 15 minutter ad gangen.
- Bedriftens energiforbrug (el, vand, diesel og fyringsolie) skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.

- Drikkevandsystemet skal dagligt tjekkes for eventuelle utætheder. Ved fund af utætheder skal de straks repareres.

5.1.5 Lugt

Der forekommer almindeligvis ikke væsentlige lugtgener fra kvægstalde. Lugten er reduceret i sommerperioden, da hovedparten af dyrene i sommerperioden er på græs, se afsnit 5.6 om lugt.

Der vurderes ingen væsentlige ændringer i forhold til lugt, da dyreholdet ikke forøges væsentligt.

Vurdering

Husdyrproduktionen overholder husdyrgodkendelseslovens retningslinjer for lugt. Se nærmere i afsnit 5.6.

Vilkår

For at beskytte de omboende mod lugtgener stiller Næstved Kommune følgende lugtvilkår

- Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og i værksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder tørhed af dybstrøelsen/dyrenes leje og foderarealernes bund, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.

5.1.6 Foder

Dyrene fodres efter ædelyst året rundt.

Tyre: Efter at de er taget fra koen, fodres de med tilskudsfoder, korn, halm og majs. Korn, halm og majs gives efter ædelyst.

Vurdering

Ansøger anvender traditionel fodring efter normtal. Der er derfor ikke stillet vilkår omkring fodring.

5.1.7 Management

Ansøger oplyser vedrørende beredskabsplan på ejendommen:

Ansøger er bevidst om, at miljøet skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab). Derfor vil ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Eventuelle medarbejderne orienteres om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- At markdriften sker med udgangspunkt i udarbejdede mark-gødningsplaner samt afgrødernes aktuelle behov.
- Al affald bortskaffes til enten genbrug eller genbrugsplads.

- Forbruget af energi, pesticider, handelsgødning og indkøbt foder, (registreres i driftsregnskabet).
- Der bliver lagt vægt på høj dyrevelfærd. Blandt andet vil der blive brugt tid på opsyn, også udenfor almindelig arbejdstid (aftenrunde), så syge dyr kan få behandling hurtigst muligt. Problemer i besætningen vil også i det daglige forsøges forebygget ved, at de fysiske rammer for dyrene er i orden bl.a. ved, at dyrene sikres et tørt leje.
- Ansøger har tilknyttet dyrlæge, der rådgiver vedrørende dyresundhed. Dyrlægen kommer 9 gange om året til sundhedsrådgivning.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at mindske risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Forebyggelse af uheld og driftsforstyrrelser ved almindelig opmærksomhed, og ved at ansøger og eventuelle medarbejdere i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer og at afskærmningerne er i orden.
- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på vejene foretages der rengøring.

Vurdering

Vi betragter det som BAT at føre dagligt tilsyn med husdyrproduktionen og dyreholdet, samt at registre forbruget af vand, energi, foder mv. for at få et overblik over forbruget, og derved kunne sætte ind hvis det vurderes, at der er et overforbrug.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes en beredskabsplan på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser. Der vil blive stillet vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Vilkår

For at minimere eventuel forurening i forbindelse med uforudsete hændelser stiller Næstved Kommune følgende vilkår

- Beredskabsplanen skal ajourføres efter behov, dog mindst én gang årligt. Planen skal være nemt tilgængelig. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.
- Beredskabsplanen skal som et minimum indeholde 1) oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen, 2) oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan, 3) kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., 4) en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Næstved Kommune, at ejendommen lever op til krav om anvendelse af BAT i husdyrproduktionen.

5.2 Ammoniaktab fra staldanlæg

I henhold til ansøgningen er den samlede emission fra anlæggene (stald og lager) på 892 kg N /år. I forhold til nudriften svarer dette til en forøgelse på 27 kg N/år.

Husdyrproduktionen er en ammekvægbesætning med fast gødning.

Vurdering

BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak er beregnet automatisk i det digitale ansøgningssystem i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om BAT-emissioner udenfor gyllesystemer³. Det er dog Næstved Kommunes vurdering, at BAT-standardvilkår udenfor gyllesystemer kun er gældende for svin og malkekvæg, og at der derfor ikke skal fastsættes en BAT-emissionsgrænseværdi for den ansøgte ammekvægproduktion. Der er derfor ikke stillet vilkår til ammoniakemissionen fra husdyrproduktionen.

5.3 Påvirkning af sårbar natur og sårbare arter

Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Efter ændringen af husdyrloven i april 2011, blev lovens § 7 ændret, således den ammoniakfølsomme natur blev opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelse (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantensamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)

³ Fastlæggelse af BAT-emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer. Miljøstyrelsen 2012

- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

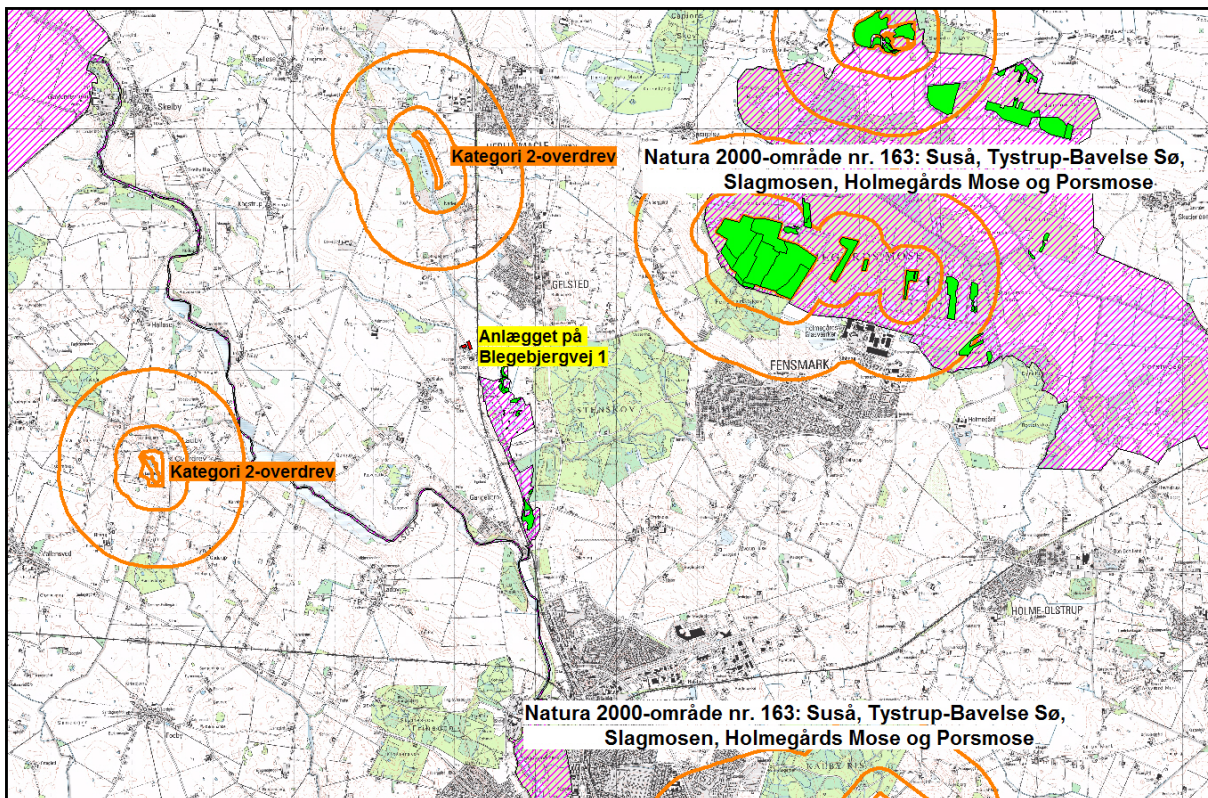
- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Anlægget er beliggende ganske tæt på Slagmosen, der er i Natura 2000-område 163 (se Kort 1). Her er der i en afstand af knap 450 meter sydøst for anlægget kortlagt rigkær (se Kort 2) og i lidt større afstand desuden kalkoverdrev og indlandssalteng. Natura 2000-område nr. 163 er "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose".

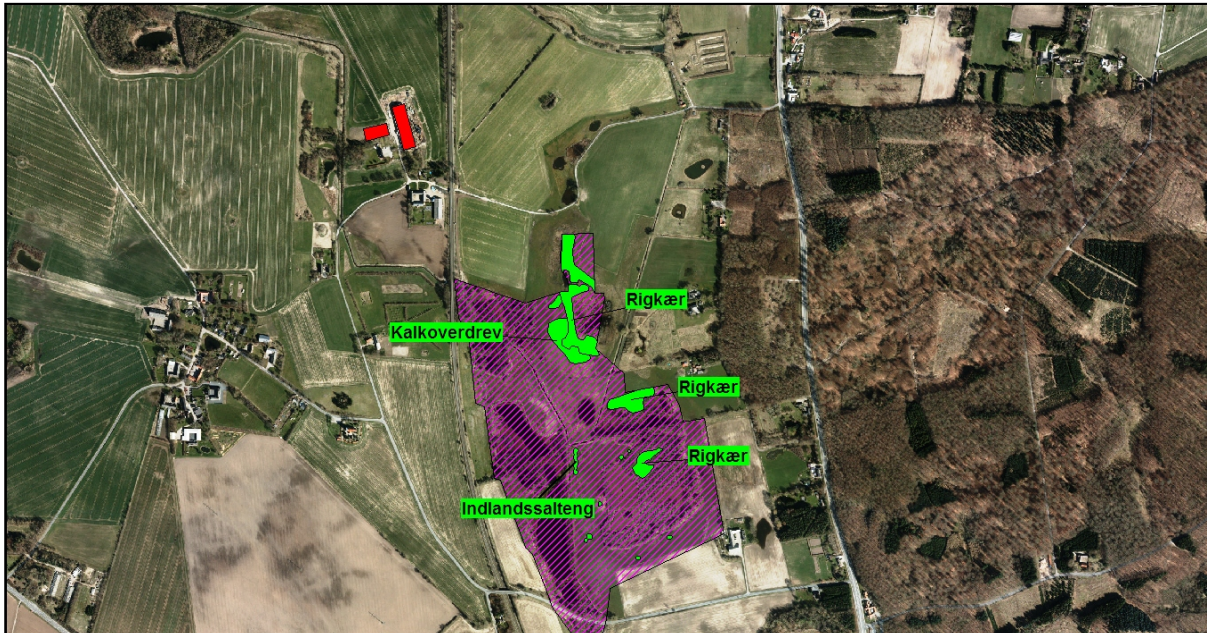
Udpegningsgrundlaget for naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 1.2, og områderne er beskrevet i basisanalyse /19/ og Natura 2000-planer /20/.

Den samlede emission fra stald og lager er ifølge ansøgningen 892 kg N/år og meremissionen er blot 27 kg N/år. Den totale ammoniakdeposition og merdepositionen er beregnet til hhv. 0,2 og 0,0 kg N/ha/år på den nærmest beliggende kortlagte kategori 1-naturområde i Natura 2000-området.

Derudover findes kortlagt kategori 1-natur i Rådmandshaven og Holmegårds Mose - i begge tilfælde i mere end 4 km's afstand fra anlægget.

Kort 1. Beliggenhed af Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose" og kategori 2-naturområder i forhold til anlægget på Blegebjergvej 1. Kategori 1-natur er angivet med grønt i Natura 2000-området.

KORT 2. Anlæggets beliggenhed tæt på slagmosen med kortlagte kategori 1-naturområder (grønne) i habitatområde 143 (lilla skraveret). Totaldepositionen på den nærmeste habitatnaturtyperigkær er beregnet til 0,2 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år

Den nærmeste kategori 2-natur er et artsrigt og værdifuldt kalkoverdrev på østsiden af Søgård Sø ca. 2 km nord for anlægget på Blegebjergvej (se Kort 1).

Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år på kategori 2-overdrevet.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 13,2 kg N/ha/år i Næstved Kommune jævnfør data fra DMU 2010 /2/.

Omkring anlægget findes i en afstand af 450 - 900 meter en række større og mindre § 3-moser i forskellige retninger (se Kort 3). Da merdepositionen på disse er væsentligt mindre end 1 kg N/ha/år er de ikke besigtiget i forbindelse med denne godkendelse. Moserne er senest besigtiget af kommunen i perioden 2008-2010 i forbindelse med § 3-registrering.

Nærmeste skov, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Stenskov godt 800 meter stik sydøst for anlægget på Blegebjerg. Merdepositionen på denne naturkategori er ligeledes 0,0 kg N; skoven er derfor ikke besigtiget i forbindelse med denne husdyrgodkendelse.

Kort 3. Kategori 3-natur nærmest anlægget på Blegebjergvej 1. Beskyttede naturområder (3-områder) er vist som røde polygoner. Merdepositioner er angivet i kg N/ha/år på gul label.

Vurdering

Totalbelastningen på nærmeste kategori 1-natur er på 0,2 kg N/ha/år. Dette er markant mindre end afskæringskriteriet på 0,7 kg N/ha/år. Kommunen vurderer, at projektet på Blegebjergvej 1 ikke påvirker kategori 1-natur, og at kravet til denne naturkategori er overholdt.

Kategori 2-natur

Da der ikke er nogen målbar totaldeposition på det nærmeste kategori 2-overdrev øst for Søby Sø, er det ligeledes kommunens vurdering, at projektet ikke påvirker denne naturkategori negativt.

Kategori 3-natur

Da udvidelsen af dyreholdet på Blegebjergvej ikke indebærer en merbelastning af kategori 3-moser eller kvælstoffølsomme skove, er det generelle beskyttelseskrav til disse naturområder overholdt.

Vilkår:

Der sættes ikke vilkår hvad angår § 7-natur.

5.4 Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Blegebjergvej 1 er som nævnt område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. De nærmeste lokaliteter er Slagmosen, Rådmandshaven, Susåen og Holmegårds Mose. Natura 2000-området udgøres af 3 habitatområde og 2 fuglebeskyttelsesområde (se Tabel 1). Udpegningsgrundlaget fremgår af Bilag 1.1 og beskyttelsesområdet er nøjere beskrevet i Basisanalysen /19/ og Natura 2000-planen /20/.

Afstanden fra stald og lager til nærmeste habitatområde, H194, er ca. ca. 350 meter (se Kort 2).

Tabel 4: Nærmeste internationale beskyttelsesområder i forhold til anlægget på Blegebjergvej 1.

Natura 2000-område	163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose
• Habitatområder	H145, Holmegårds Mose H146, Rådmandshaven H194, Suså med Tystrup Bavelse Sø og Slagmosen
• Fuglebeskyttelsesområder	F91, Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose F93, Tystrup Bavelse Sø

Vurdering

Fra anlægget på Blegebjergvej 1 er der som nævnt en årlig total emission på 892 kg N, og meremissionen udgør årligt 27 kg N. Den totale ammoniakdeposition er beregnet til 0,1 kg N/ha/år for den nærmest beliggende del af Natura 2000-området, H194.

De nærmeste kortlagte habitatnaturtyper i habitatområdet er rigkær (7230), indlandssalteng (1340) og kalkoverdrev (6210). Da beregninger af den maksimale totalbelastning med kvælstof efter udvidelsen af dyreholdet på Blegebjergvej 1 er 0,2 kg N/ha/år på habitatområdets nærmeste kategori 1-natur, er beskyttelseskriteriet overholdt. Med en baggrundsbelastning på 13,2 kg N/ha/år og en tålegrænse for habitatnaturtyperigkær 15-25 kg N/ha/år /1/ er naturtypens nedre tålegrænse ikke overskredet. Det vurderes, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe bevaringsstatus for habitatnaturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Endvidere vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 163 ikke vil blive negativt påvirket, idet der ikke er nogen merdeposition fra projektet. Det ansøgte projekt vil hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området påvirke habitatområdet væsentligt negativt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Blegebjergvej 1 beliggende udenfor Natura 2000-området ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

5.5 Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Næstved Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet ca. 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Af sårbare og beskyttelseskrævende arter findes i området med stor sandsynlighed bilag IV-arterne Springfrø, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø.

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Der er ikke foretaget nye besigtigelser af § 3-områder eller levesteder for Bilag IV-arter, idet projektet blot årligt indebærer en meremission på 27 kg, der ikke på noget naturområde eller levested bidrager med en merdeposition > 1 kg N.

Nærmeste vandhul ligger blot 20 meter syd for anlægget. Her er merdepositionen 3,6 kg N/ha. Øvrige vandhuller og terrestriske naturområder ligger ca. 200 m eller mere fra anlægget, og merdepositionen er her 0,1 eller 0,0 kg N/ha (se Kort 3).

Vandhullet syd for anlægget er besigtiget i 2008 i forbindelse med kommunens § 3-registrering, men ikke i forbindelse med nærværende husdyrgodkendelse. Det er beskrevet som eutroft og med

ringe naturtilstand. Der er registreret Grøn frø. Ud fra luftfoto kan det desuden ses som meget overskygget på hovedparten af bredarealet i mindst de seneste 25-30 år.

Omkring anlægget kan der forventeligt findes Bilag IV-padderne Springfrø, Spidssnudet Frø og Stor Vandsalamander.

Springfrø er udbredt på Sydsjælland og specielt i områder nær løvskov. I skovrige områder med mange vandhuller eller oversvømmelser kan den optræder endog meget talrigt. Springfrø opholder sig i skov og beplantninger uden for yngletiden.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne i kommunen. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller 2-300 meter derfra.

Spidssnudet Frø er ikke i samme grad som Springfrø knyttet til egentlige vandhuller, men foretrækker i langt højere grad oversvømmede partier i moser og på enge (fladvand). Uden for ynglesæsonen lever Spidssnudet Frø i enge, moser og udyrkede fugtige arealer. Det er en art, der kræver høj naturkvalitet på såvel yngle- som rastelokaliteter.

Udover nævnte Bilag IV-padder findes med stor sandsynlighed en række flagermus-arter i området. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Næstved Kommune er Vandflagermus, Brunflagermus, Langøret flagermus, Sydflagermus og Dværgflagermus.

Vurdering

Det ansøgte projekt må ikke påvirke beskyttede naturtyper eller Bilag IV-arter negativt.

Det er af Danmarks Miljøundersøgelser vurderet, at merbelastningen på naturområder skal være omkring eller større end 1 kg N/ha/år /15,18/, for at der over tid kan ses en tilstandsændring af et naturområde. Tillige skal naturtypens tålegrænse være overskredet. Tilstandsændringer af naturområder vil i mange tilfælde indebære en tilstandsændring for de Bilag IV-arter, der evt. er knyttet til områderne.

Hvad angår øvrige Bilag IV-arter omkring anlægget, dvs. forskellige arter af flagermus, påvirkes disse ikke af det ændrede husdyrhold.

Da merdepositionen for alle berørte naturområder og levesteder (bortset fra vandhullet umiddelbart syd for anlægget) er 0,1 kg N/år, er det kommunens vurdering, at projektet kan gennemføres uden væsentlig forringelse af disse beskyttede naturtyper og/eller levesteder for Bilag IV-arter.

Hvad angår det omtalte vandhul tæt på anlægget er der på artslisten fra 2008 noteret Liden Andemad. På nogle luftfotos fremgår desuden, at store dele af overfladen er dækket af Andemad. Dette indebærer, at vandhullet er eutroft (evt. eutrofieret) og ikke kvælstofbegrænset. For vandhuller med Andemad er der således ikke fastsat nogen tålegrænse for kvælstof /1/. Kommunen vurderer derfor, at en forøget deposition af kvælstof fra anlægget ikke vil ændre tilstanden væsentligt negativt, da det som nævnt ikke er kvælstofbegrænset. I forhold til at vandhullet kan være levested for Bilag IV-padder, er det vurderingen, at selvom levestedet

påvirkes med en merdeposition, der overstiger 1 kg N/ha/år, vil det ikke forårsage en tilstandsændring af levestedet.

Vilkår

Der sættes ikke skærpende vilkår for driften i forhold til beskyttelse af § 3-områder eller levesteder for Bilag IV-arter.

5.6 Lugt

Afstanden fra staldanlæg og til nærmest bolig/boligområder er i ansøgningen angivet til følgende:

Tablet 5: Lugtgeneafstande beregnet i ansøgningen.

Områdetype	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	FMK	96 m	96 m	87 m	665 m	Ja
Samlet bebyggelse	FMK	54 m	54 m	49 m	661 m	Ja
Enkelt bolig	FMK	30 m	30 m	27 m	126 m	Ja

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra lugtcentrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Den vægtede gennemsnitsafstand tager højde for placeringen af dyrene i stalden, og den kan ikke angives på et kort, men er en beregnet afstand, som skal være større end den korrigerede/ukorrigerede geneafstand, for at lugtgenekriteriet er overholdt.

Der forefindes ingen større husdyrbrug (> 75 DE) i området indenfor 300 m fra byzone og samlet bebyggelse og indenfor 100 m fra enkeltbolig.

Nærmeste nabobolig uden landbrugspligt udgøres af Køberupvej 12 med genekriterie 15 OUE/m³. Beboelsen på Rislevvej 7 bliver defineret til at udløse en samlet bebyggelse i Rislev, med genekriteriet 7 OUE/ m³. Nærmeste byzone er Gelsted nordøst for ejendommen, med genekriteriet 5 OUE/ m³.

Vurdering

Kommunen kan konstatere, at ansøger har udpeget de nævnte boligtyper i forhold til nabo og byzone korrekt.

Idet den korrigerede lugtgeneafstand er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand er lugtgenekravet overholdt til alle tre områdetyper: enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Ansøgningssystemets beregninger viser således, at husdyrgodkendelseslovens lugtgenekrav er overholdt.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og i værksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.

- Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af gulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.

5.7 Transport

Transporten, der sker fra og til ejendommen, kan opdeles i 2 typer. Transporter fra og til arealerne og transport der relaterer til eksterne firmaer. Samlet set vurderes det, at antallet af transport ikke medfører væsentlige gener. Transporter fra og til ejendommen fremgår af bilag 1.3. Udbringning af husdyrgødning vil ske, så den trafikale genepåvirkning minimeres.

Vurdering

Ansøger har ikke angivet de årlige transport indendørs de to nævnte transporttyper. Kørslerne til og fra ejendommen vurderes dog ikke at blive forøget væsentligt i forbindelse med en udvidelse af dyreholdet på 15 DE. Der stilles derfor udelukkende vilkår omkring tomgangskørsel.

Vilkår

- Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

5.8 Støj

Der er ikke mange støjkloder på ejendommen. Væsentligste støjkilde vil være i forbindelse med udbringning af husdyrgødning og hjemtagelse af grovfoder. Der forventes ikke en væsentlig negativ udvikling i støv, støj og fluer som følge af projektets gennemførelse.

Vurdering

Ved vurdering af støj fra ejendommen, vurderes der på støj fra fast tekniske installationer som f.eks. ventilatorer, foderblander, pumper, kompressor m.v., og der vurderes på den interne og eksterne transport. Støj i forbindelse med markdriften er ikke omfattet, men der skal naturligvis så vidt muligt vises hensyn ved kørsel forbi naboejendomme og tomgangskørsel skal undgås.

Der er ikke ventilationsanlæg og foderblandeanlæg i kvægstalde. Der er intet gyllesystem i stalden og der pumpes og omrøres derfor ikke gylle på ejendommen.

Da alle transporter sker med CE-mærket transportmateriel, der overholder gældende støjkrav til pågældende køretøjer, og sker på asfalteret vej forbi omkringboende, forventes ikke væsentlige støjgener fra transporterne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at en beregning / måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Næstved Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB (A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A). Støjgrænseværdierne omfatter kun støj fra faste tekniske installationer.

- Hvis vi vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførslen aftales med tilsynsmyndigheden.

5.9 Støv

Der forventes ikke generende støv fra ejendommen.

Vurdering

Vi vurderer generelt, at den daglige drift af anlægget ikke vil medføre væsentlige støvgener i nærområdet.

Der kan forekomme støvgener ved transporter til og fra ejendommen. Da transporten foregår via asfalterede vej forbi omkringboende, vurderer vi dog, at risikoen for støvgener ved nabobeboelser er meget begrænset.

Der kan forekomme støv i forbindelse med strøning med halm i stalden. Støvgenerne i forbindelse hermed vurderes ikke at forekomme udenfor stalden.

Vilkår:

For at imødekomme eventuelle væsentlige støvgener fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om at,

- Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

5.10 Lys

For at mindske energiforbruget er der udendørs kun belysning så ejer og ansatte kan orientere sig efter mørkets frembrug.

Indendørs er der manuel belysning (lysstofrør). I nattetimer og ved tilstrækkelig dagslys slukkes lyset helt.

Ejendommens forbrug og placering af lys, bør ikke virke generende for hverken naboer eller trafikanter.

Vurdering

Lys fra ejendommen kan eventuelt være til gene for naboer, f.eks. ved konstant lys hele natten. Lys kan også være til gene for trafikken, f.eks. ved anvendelse af spotlys, der peger ud mod vejbanen. Da der ikke er lys i staldene om natten, er der ikke tale om lyspåvirkninger på vejarealer eller udenoms arealer. Ansøger har oplyst, at der er bevægelsessensorer på udendørs belysning.

Vilkår:

For at undgå lysgener ved naboer og for trafikken, bliver der stillet vilkår om at,

- Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 15 minutter ad gangen.
- Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

5.11 Kemikalier og olie

I ansøgningen er det oplyst, at der ikke opbevares kemikalier på ejendommen, da markdriften foretages af maskinstation. Maskinstationen medbringer selv sprøjtemidlerne.

1200 liter tank til dieselolie er placeret overjordisk i sydøst hjørne af stalden.

Olieskift på maskiner foretages ikke på bedriften. Olien der skal anvendes leveres af værksted og spildolien bortskaffes af værksted.

Vurdering

Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskillere. Derved kan evt. spild opsamles og der forekommer ikke risiko for forurening af jord, overfladevand eller undergrund. Tanken skal opstilles med god afstand til tagnedløb, og placeres hvor der ikke er risiko for at de bliver påkørt.

Der er ikke vaskeplads, sprøjtemidler eller kemikalier på ejendommen, og der er derfor ikke stillet vilkår hertil.

Vilkår:

For at forebygge forurening af jord og grundvand, bliver der stillet vilkår om at,

- Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund. Tanken skal opstilles med god afstand til afløb til dræn.

5.12 Affald

Fast affald på ejendommen består næsten udelukkende af affald, der kan bortskaffes via containerordning. Gælder papir, pap, plast, og PVC. Affaldet bortskaffes via renovationsfirma. Indtil afhentning opbevares affaldet i 4,5 m³ container, der er placeret ved det sydvestlige hjørne af bygning 1. Containeren afhentes af renovationsfirma efter aftale.

Medicin og medicinaffald bortskaffes af dyrelægen.

De døde dyr opbevares på vestlig side af stalden, under kadaverkappe/presenning. Mængden er meget begrænset. Døde dyr vil primært være dødfødte kalve. Døde dyr afhentes af DAKA, som udgangspunkt på førstkommande hverdag.

Vurdering

Vi vurderer, at de angivne affaldsmængder svarende til container på 4,5 m³ og tømning efter behov er rimelige for den ansøgte produktions størrelse. Ansøger har redegjort for, at alt affald

bortskaffes som brændbart affald, selvom det i beskrivelsen af management er angivet, at affald bortskaffes til genbrug/genbrugsplads. Næstved Kommune vurderer, at der er et potentiale i, at ejendommens affald sorteres ud i genanvendelige affaldsfraktioner, der afleveres i de korrekte containere på genbrugspladsen. Der stilles ikke vilkår omkring sortering af affald, da affaldssortering reguleres i henhold til Affaldsregulativ for erhverv, hvor det er anført, at det skal sorteres før bortskaffelse. Næstved Kommune vil løbende vurdere affaldshåndteringen ved tilsyn på ejendommen.

Opbevaring af døde dyr reguleres efter bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 1.6.2011 med senere ændringer.

Vilkår:

For at imødegå forurening samt for korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om at,

- Affald skal jævnlige bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
- Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
- Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret skilt på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.

5.13 Skadedyr

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forebygges ved orden og ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluegener forebygges ved udmugning.

Tilstedeværelse af rotter forbygges ved gift i rottestationer, som tjekkes flere gange årligt af godkendt firma.

Vurdering

For at undgå tilhold af rotter og fluer er det vigtig, at ejendommen holdes i en renlig og ryddelig stand.

Særligt med hensyn til fluer er det i sommerhalvåret vigtigt, at være opmærksom på hygiejnen i de stalde, hvor der er dyr.

Vilkår:

For at undgå tilhold af skadedyr bliver der stillet vilkår om at,

- For at undgå fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Århus Universitet.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

5.14 Husdyrbrugets ophør

Ved produktionsophør vil stalden blive tømt og rengjort.

Vurdering

Ud over at staldene skal tømmes og rengøres ved eventuelt ophør af husdyrproduktionen, vil Næstved Kommune tillige stille vilkår om, at markstakke skal udbringes og foderrester skal fjernes, samt affald skal bortskaffes.

Vilkår:

For at forhindre forurening i forbindelse med evt. ophør af produktionen, bliver der stillet vilkår om, at

- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

6. Driftsforstyrrelser og uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste er uheld i forbindelse med udslip af olie eller ved strømsvigt og brand. Der er ikke gylle og pesticider på ejendommen.

Minimering af forurening:

- Brand: På ejendommen er der skumslukker til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsnet.
- Strømsvigt: På grund af ejendommens indretning er kortvarige strømsvigt ikke et problem. Strømsvigt vil ikke umiddelbart kunne forårsage forurening.
- Olieudslip: Hvor der håndteres olier og diesel vil der være potentiel risiko for forurening. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Minimering af gene:

Der vil i fremtiden være en beredskabsplan på ejendommen og planen er udarbejdet i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld.

Vurdering

Blegebjergvej 1 er en ejendom, hvor der udelukkende er husdyrproduktion og gødningsopbevaring i markstak. Markdrift, herunder opbevaring af sprøjtemidler, kemikalier og olieprodukter foretages af maskinstation.

Placering af markstakke er omfattet af generel lovgivning om beskyttelse af jord, grundvand og det omgivende miljø, og dyreholdet på ejendommen tilses dagligt. Næstved Kommune vurderer, at risikoen for uheld og driftsforstyrrelser på ejendommen er meget begrænset. Det er i øvrigt Næstved Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er et nyttigt værktøj for driftsherren og vurderer i øvrigt at det er BAT at have en beredskabsplan.

Vilkår

For at sikre at ejendommens beredskabsplan til stadighed er et anvendeligt værktøj for driftsherren, er der stillet vilkår om løbende ajourføring:

- Ejendommens beredskabsplan skal ajourføres efter behov, dog mindst 1 gang årligt. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.

7. Egenkontrol

Ansøger oplyser, at der er markplan for ejendommen, og at ansøger jævnligt efterser vandrør og drikkekopper.

Vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Næstved Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at godkendelsens vilkår overholdes.

Vilkår:

For at husdyrproduktionen kan dokumentere at lovgivningen og miljøgodkendelsens vilkår er overholdt, bliver der stillet vilkår om at:

- Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:
 - Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR og slagterifaktura. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
 - Mark- og gødningsplan for minimum de seneste 3 år.
 - Gyldige forpagtningsaftaler.
 - Gyldige græsningsaftaler.
 - Ejendommens forbrug af el, vand og olie mindst 3 år tilbage.
 - Beredskabsplan.
 - Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 3 år tilbage.

8. Samlet vurdering

Det er vores vurdering, at husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår kan foretage den ønskede udvidelse og drives uden at være til væsentlig gene for miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

9. Referencer

1. Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003 (Ammoniakmanualen) af Skov- og Naturstyrelsen (opdateret udgave, dec. 2005).
2. Danmarks Miljøundersøgelser 2010: Deposition af N komponenter 2010 – kommuner. www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/
3. GIS-temaer fra <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/> vedr. DEVANO-kortlagte naturtyper og levesteder, beskyttede naturtyper, § 7-naturtyper, risikoanalyser for målsatte vandløb, nitrat- og fosforklasser, nitratfølsomme indvindingsområder samt drikkevandsområder.
4. GIS-temaer fra Storstrøms Amt med fund af sjældne og rødlistede arter: planter, padder, krybdyr, pattedyr og insekter.
5. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. www2.dmu.dk/pub/FR635.pdf
6. Habitatbeskrivelser, årgang 2005. Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer). www.dmu.dk/1_Om_DMU/2_Tvaer-funk/3_fdc_bio/ta/Habitat-beskrivelser-app4b-ver102.doc
7. Oplysninger på www.naturdata.dk
8. Dansk Pattedyratlas (2007). Gyldendal. ISBN 13: 9788702055061.
9. Storstrøms Amt, 2000: Rødlistede insekter i det åbne land i 2000.
10. Storstrøms Amt, 2001: Rødlistede fugle.
11. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede padder og krybdyr i Storstrøms Amt 2006.
12. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede skovinsekter i Storstrøms Amt 2006.
13. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede mosser og laver i Storstrøms Amt 2006.
14. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede planter. En revision af rødlistede planter 1999.
15. Miljøministeriet 2009: MILJØKLAGENÆVNETS PRAKSIS I SAGER OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG ("PRAKSISNOTAT", 2. UDG.) 15. december 2009. <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/6422C493-71D4-4E2B-A023-E03AE9375087/0/Praksisnotat2udg15122009.pdf>
16. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om beskyttelsesniveauer. <http://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2008/jul/nyhedsarkiv-landbrug/praksisnotat-om-mkn-afgoerelser/>
17. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om påvirkning af Natura 2000-områder. <http://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2008/jul/nyhedsarkiv-landbrug/praksisnotat-om-mkn-afgoerelser/>
18. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet –DMUs vurdering af usikkerhed ved tærskelværdier for ammoniakfølsom natur. http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/9A721962-E178-46EC-9022-4E69901A5AC5/0/Bilag_MKNpraksisnotat_DMUtærskelværdier.pdf

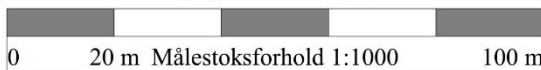
19. Naturstyrelsen 2014: Natura 2000-basisanalyse 2016-2021. Revideret udgave. Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmosen. Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H145, H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93
<http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/natura-2000/natura-2000-planer/planer/natura-2000-planer-2016-2021/natura-2000-planer/sjaelland-syd/>
20. Naturstyrelsen 2016: Natura 2000-plan 2016-2021 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmosen, Natura 2000-område nr. 163, Habitatområde H145, H146 og H194, Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93.
<http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/natura-2000/natura-2000-planer/planer/natura-2000-planer-2016-2021/natura-2000-planer/sjaelland-syd/>

10. Bilag

Bilag 1.1 Situationsplan

Bygningsoversigt

Blegebjergvej 1, 4700 Næstved

- 1: kvægstald
- 2: Stuehus
- 3: Byggefelt, maskinhus/værksted/lager

 byggefelt maskinhus/værksted/lager

Bygningsoversigt		2016
Erik Møller Pedersen	Udarbejdet af:	
Blegebjergvej, 1	Kristian Andreasen	
4700 Næstved	55501110	Dato: 09-05-16
Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICER		

Bilag 1.2 - Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-område nr. 163 /19,20/.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 145		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Avneknippemose* (7210)
	Rigkær (7230)	Skovbevokset tørvemose* (91Do)
	Elle- og askeskov* (91Eo)	
Arter:	Lys skivevandkalv (1082)	Stor vandsalamander (1166)
	Mygblomst (1903)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 146		
Naturtyper:	Vandløb (3260)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91Eo)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	

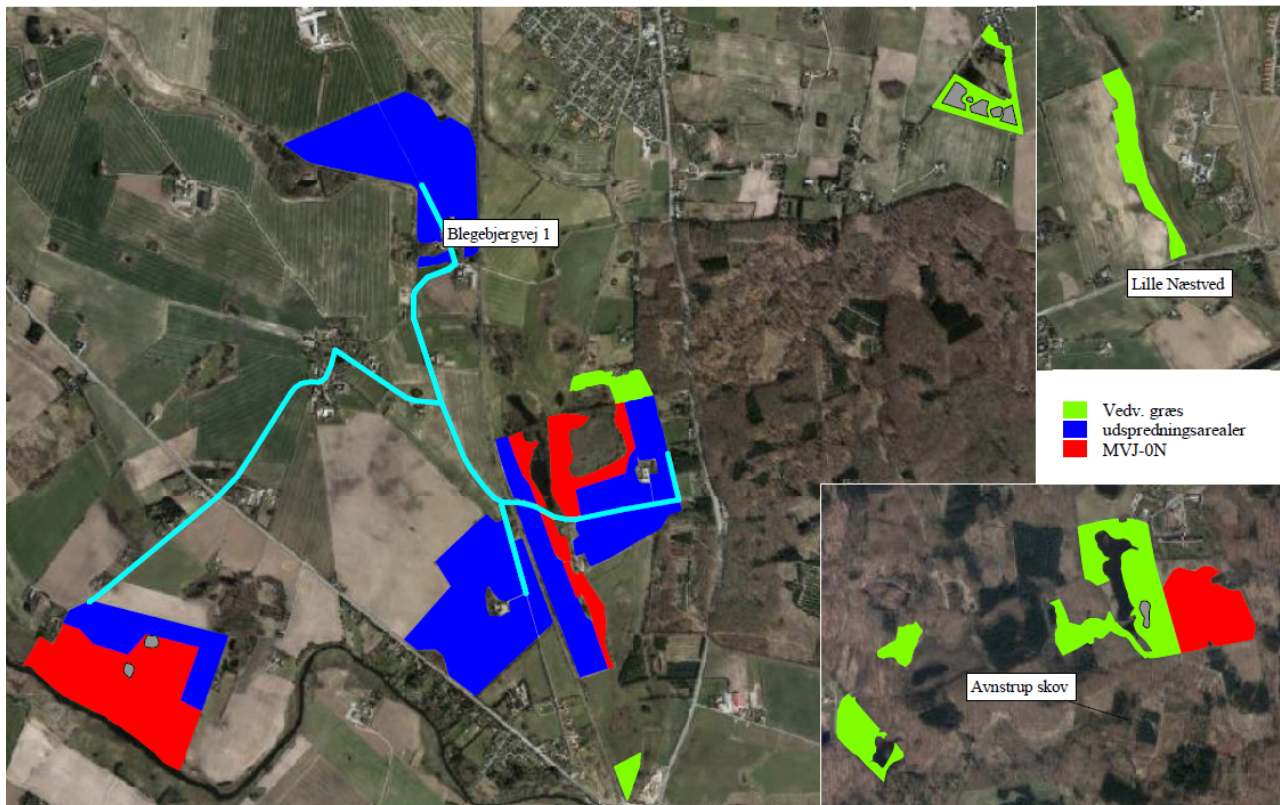
Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 194		
Naturtyper:	Indlandssalteng* (1340)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91Do)
	Elle- og askeskov* (91Eo)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	NY Sumpvindelsnegl (1016)
	Tykskallet malermusling (1032)	Bæklampret (1096)
	Pigsmerling (1149)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 91			
Fugle:	rørdrum (Y)	NY	sangsvane (T)
	sædgås (T)		havørn (T) NY
	rørhøg (Y)		plettet rørvagtel (Y) NY
	engsnarre (Y)		trane (Y) NY
	mosehornugle (Y)		

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 93		
Fugle:	sædgås (T)	havørn (Y)
	kongeørn (T)	engsnarre (Y)
	isfugl (Y)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet oven for. Arter og naturtyper, der er tilføjet udpegningsgrundlaget er markeret med "NY". Naturtyperne tørvelavning (7150) og kildevæld (7220) i habitatområde H145 og troland i fuglebeskyttelsesområde F93 er udgået af udpegningsgrundlaget.

Arealer og transportveje, Blegebjergvej 1, 4700 Næstved

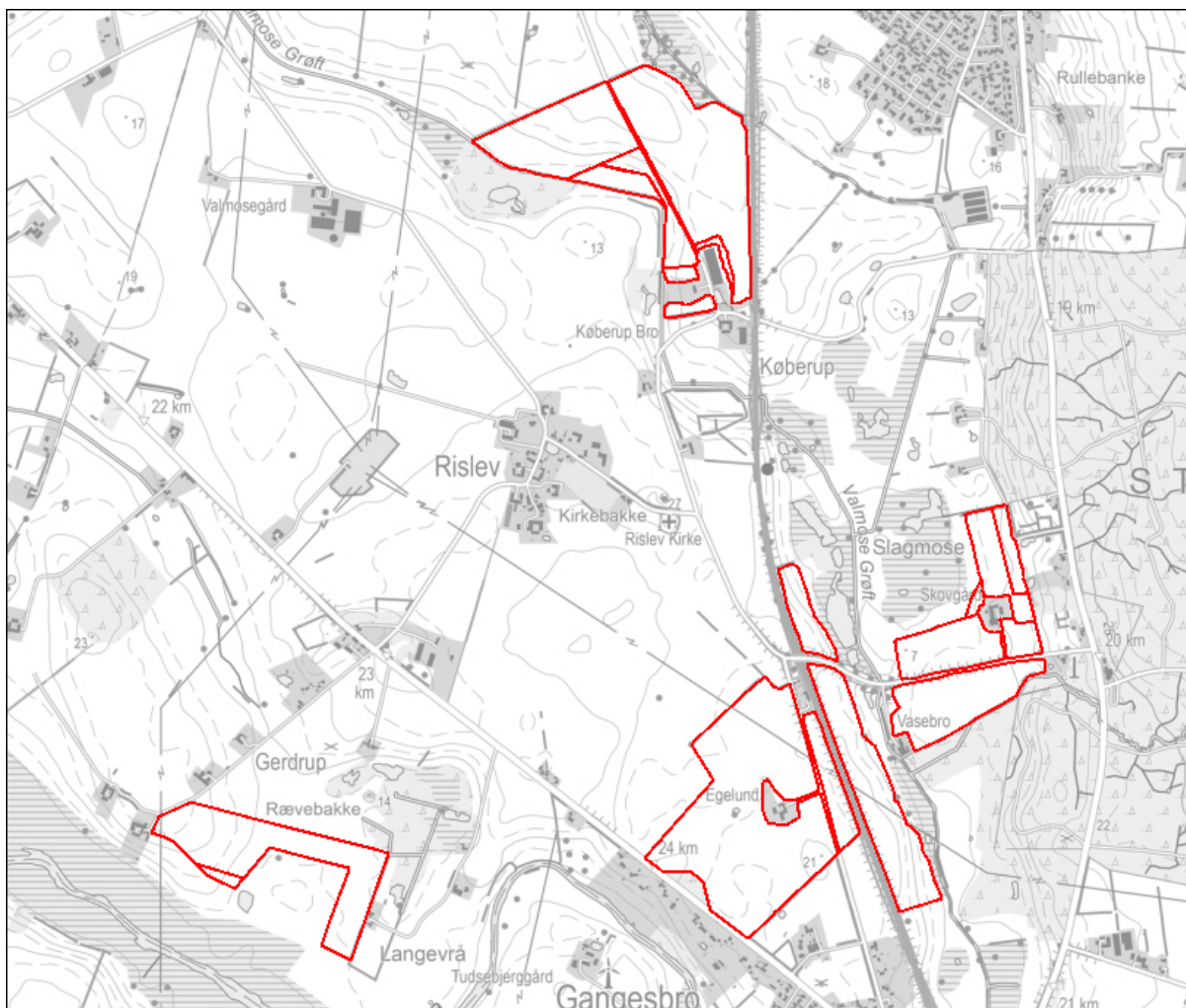

Bilag 2

Beskrivelse og vurdering af arealer for udbringning af dybstrøelse på Blegebjergvej 1, 4700 Næstved

CVR-nr. 12678037

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Arealernes beliggenhed.....	3
1.2	Godkendte arealer.....	4
1.3	Markdata	4
2	Påvirkning fra udbringningsarealer af sårbar natur og sårbare arter	5
2.1	Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.	5
2.2	Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter.....	9
2.3	Natura 2000-områder	11
3	Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	13
3.1	Nitratudvaskning til overfladevand.....	13
3.2	Nitratudvaskning til grundvand.....	16
3.3	Fosforudvaskning til overfladevand	17
3.4	Fosforudvaskning til fosforfølsomme Natura 2000 områder	17
4	Hensynet til kulturhistoriske værdier	18
5	Anvendelse af bedste tilgængelige teknik ved udbringning	19
6	Sammenfatning	20
7	Referencer	20
	Bilag	22

1 Indledning

Ansøgningen indeholder et udbringningsareal på godt 85,5 ha med standardsædskifte K2. Der udbringes i ansøgt drift 120,53 DE dybstrøelse svarende til 1,41 DE/ha. Næstved Kommune har i henhold § 19 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

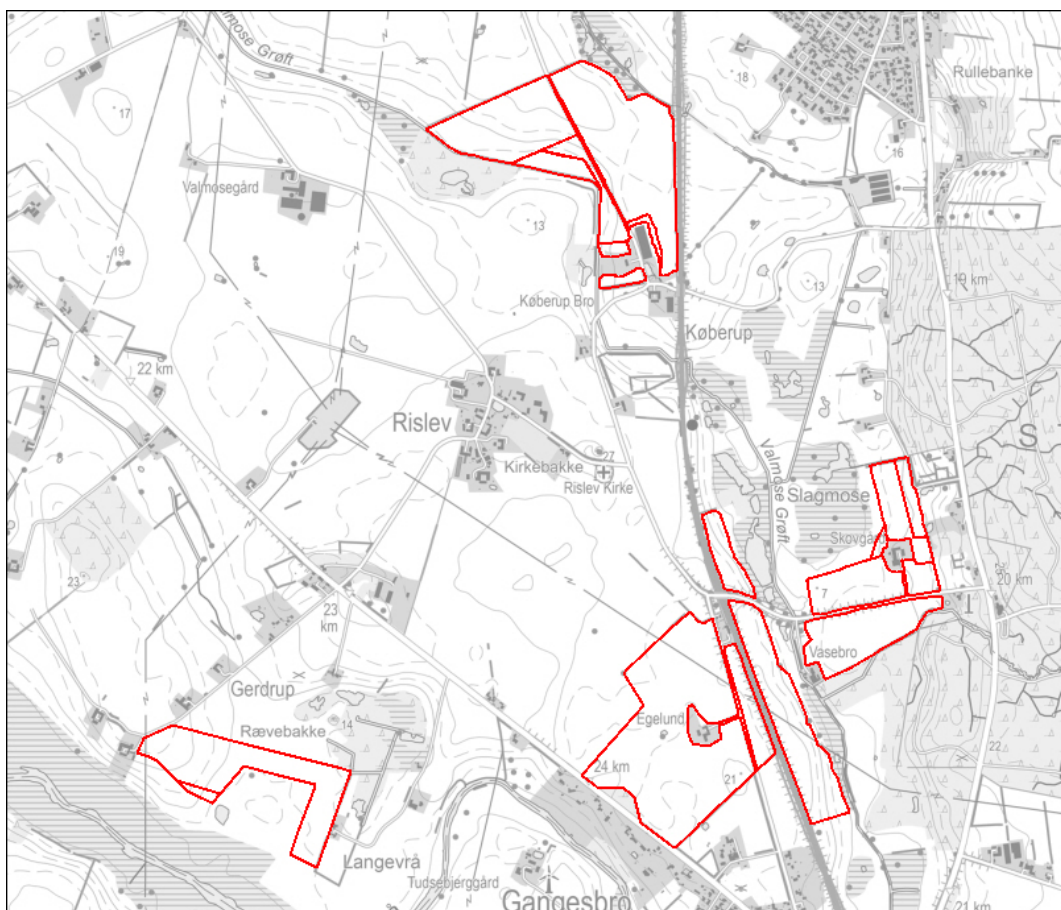
Der udsprede husdyrgødning svarende til et reelt gødningstryk på 1,41 DE/ha, hvilket ligesom sædskiftet og gødningstypen er en forudsætning for miljøvurderingerne, og der stilles derfor vilkår om dette.

At gødningen er dybstrøelse fra kreaturer er ligeledes en forudsætning for godkendelsen.

Næstved Kommune vurderer, at der på grundlag af de stillede vilkår kan godkendes tilførsel af 1,41 DE/ha i form af dybstrøelse fra kreaturer til udbringningsarealerne.

1.1 Arealernes beliggenhed

Udbringningsarealerne er beliggende vest for Stenskov og Fensmark (se Kort 1).

Kort 1. Udspretningsarealer

1.2 Godkendte arealer

Godkendte udbringningsarealer, der udgør ca. 85,5 ha, fremgår at Kort 1. Derudover indgår i bedriften en række MVJ-0N arealer og vedvarende græsarealer, der ikke må få udspreddt husdyrgødning, men hvor der i græsningssæsonen afsættes husdyrgødning ved afgræsning. Disse arealer indgår ikke i godkendelsen, men kan ses i Bilag 2.2.

De forpagtede arealer er ejet af

- Helge Rasmussen, Gerdrupvej 15, 4700 Næstved
- Næstved Kommune, Rislevvej 24, 4700 Næstved
- Gitte Nielsen, Rislevvej 26, 4700 Næstved

Vurdering

På de ansøgte udspreddningsarealer på 85,55 ha, søges der om at udbringe 120,5 DE af husdyrproduktionens husdyrgødning. De resterende 81,5 DE afsættes til de ekstensive græsningssaftaler.

Det oplyste arealtilliggende, det oplyste antal køer på ekstensivt græsareal inkl. den oplyste græsningstid samt den udbragte mængde dybstrøelse er en forudsætning for beregningerne af påvirkningerne på miljøet. Ansøger vil derfor blive fastholdt på de oplyste forhold gennem nedenstående vilkår til udbringningen af husdyrgødning.

Vilkår

Vi stiller vilkår om at,

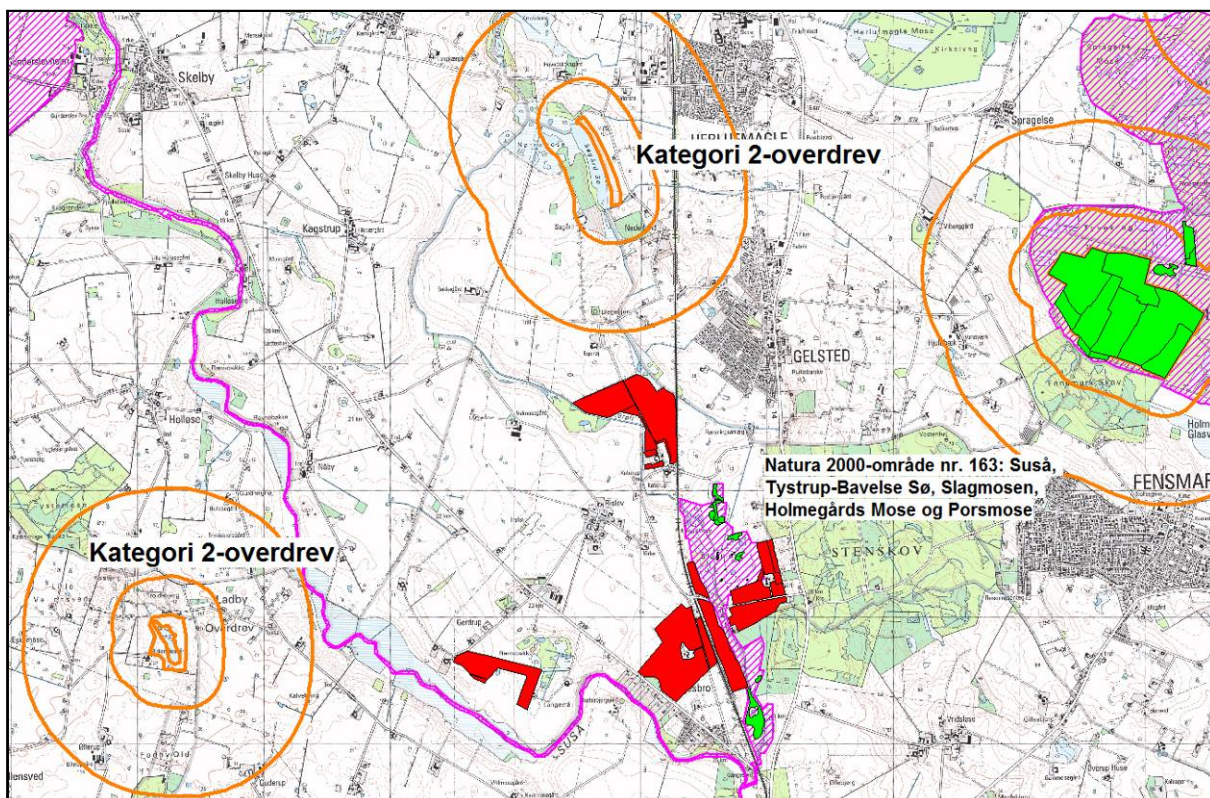
- Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udspreddningsarealer (se kort 1) svarende til 120,53 DE dybstrøelse pr planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,41 DE/ha.

1.3 Markdata

Udbringningsarealernes placering i nitrat- og fosfor-klasser fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1. Udbringningsarealerne og deres placering i N- og P-klasser jf. ansøgningskemaet

Klasse	Total	N 0	N 1	N 2	N 3	Grund vand	P 0	P 1	P 2	P 3
Areal (Ha)	85,55	0	0	56,37	29,18	0	85,22	0	0,33	0

Kort 2. Beliggenhed af Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose" (lyserøde områder) og kategori 1- og 2-naturområder i forhold til udbringingsarealerne, der indgår i ansøgningen. Kategori 1-natur er angivet med grønt i Natura 2000-områderne og kategori 2-natur med orange. Røde polygoner er udspretningsarealer.

2 Påvirkning fra udbringingsarealer af sårbar natur og sårbare arter

2.1 Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Efter ændringen af husdyrloven i april 2011, blev lovens § 7 ændret, således den ammoniakfølsomme natur blev opdelt i tre kategorier.

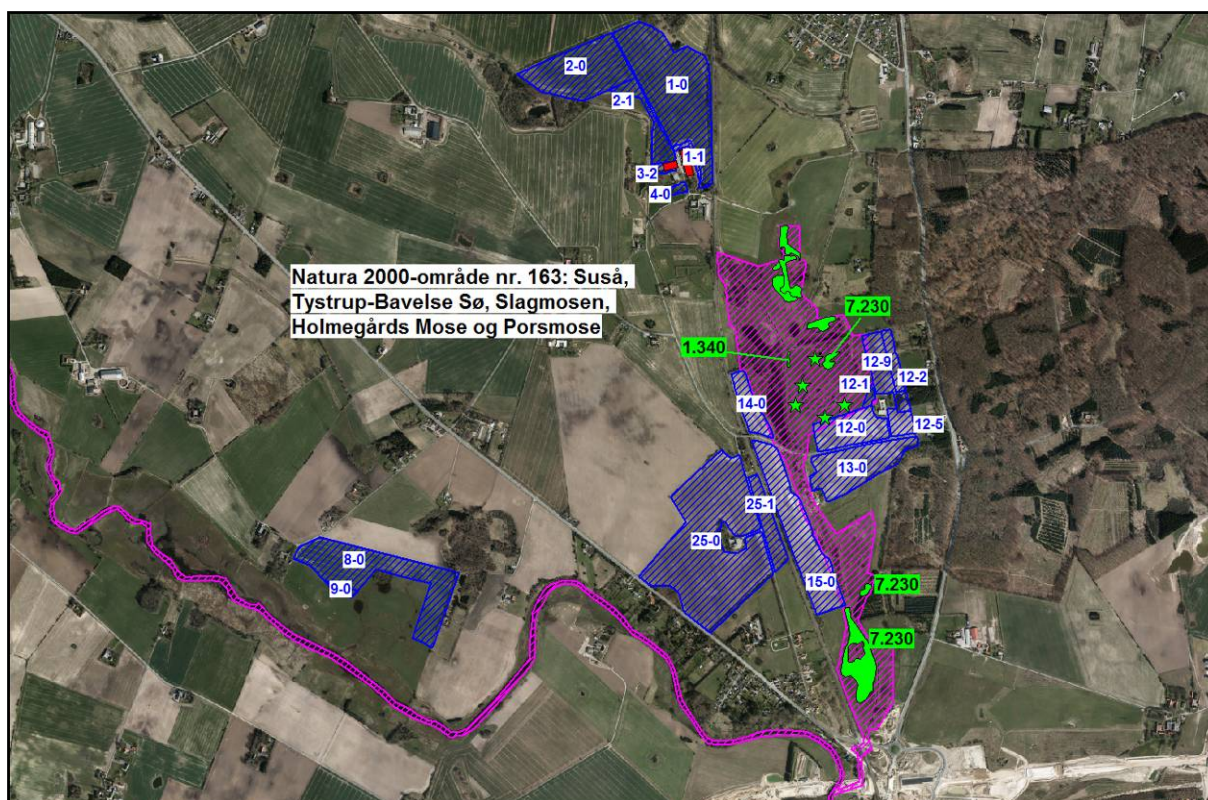
Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i bek. om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og §3-overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Nærmeste kortlagte kategori 1-natur er forekomster af kildevæld (7220), hvoraf de nærmeste er beliggende i en afstand af blot 10 eller 35 meter fra mark 12-0. Derudover findes rigkær (7230) hhv. 15 meter syd og 75 meter øst for mark 15-0 samt indlandssalteng (1340), der ligger 190 meter øst for mark 14-0. Desuden findes rigkær (7230) kortlagt 125 meter øst for mark 12-9. Den kortlagte habitatnatur er beliggende i Slagmosen i Habitatområde nr. 194 (Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen") (Se kort 2 og 3).

Udpegningsgrundlaget for naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 1.1, og områderne er beskrevet i basisanalysen /19/ og Natura 2000-planen /20/.

Kort 3. Beliggenhed af udspretningsarealerne i forhold til kategori 1-natur, der er vist med grønt. For disse naturtyper angiver 7230 habitatnaturtype rigkær, og 1340 angiver habitatnaturtypen indlandssalteng. Små forekomster af kildevæld (7220) er angivet med grøn stjerne. Markerne med marknummer er vist med blå afgrænsning.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

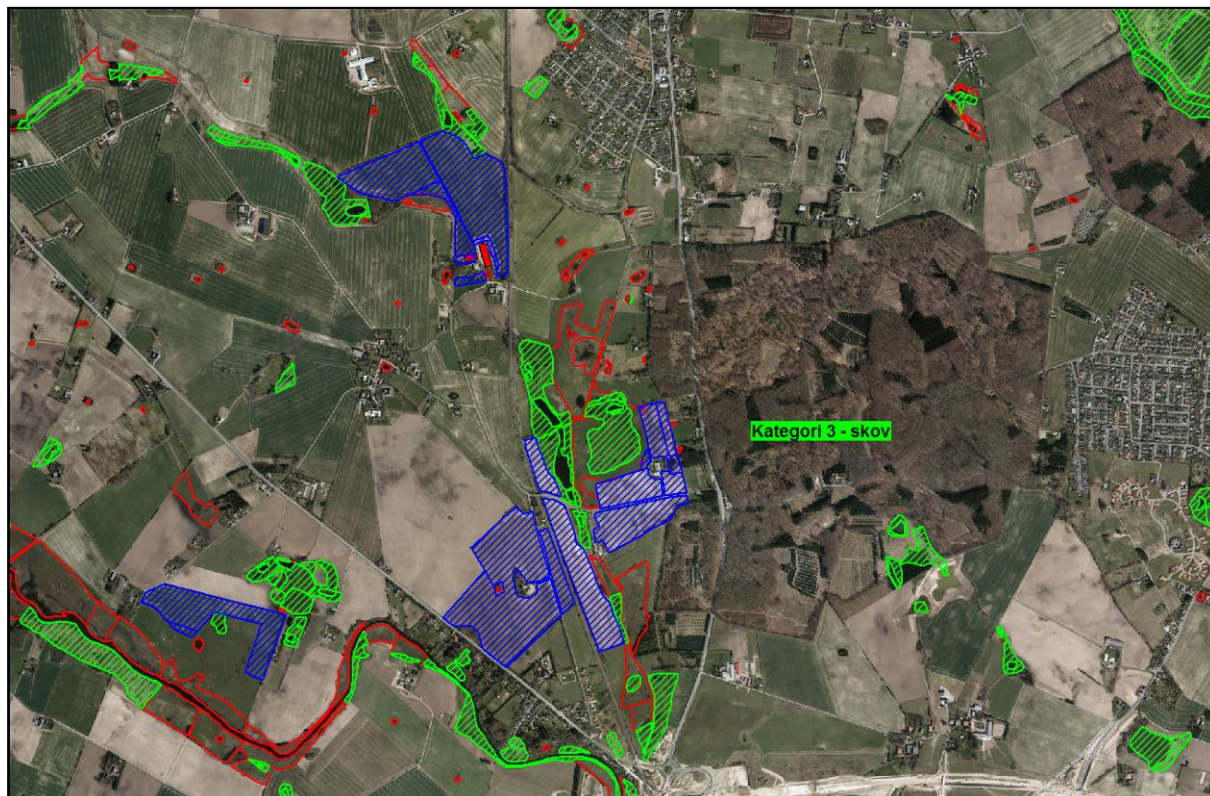
Mark 1-0 ligger godt 1,3 km syd for et artsrigt kategori 2-overdrev øst for Søgård Sø (Se Kort 1). Mark 8-0 ligger godt 2 km øst for § 7-overdrev ved Birkemosegård syd for Troldbjerg. Omhandlende overdrev er besigtiget af Næstved kommune i forbindelse med kommunens § 3-registrering, og begge arealer opfylder fortsat kriteriet for at være et § 7-overdrev.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove (se kort 4).

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

Udspretningsarealerne ligger i et område med megen natur i form af skov, mose, eng, overdrev og søer. Mange marker grænser direkte op til § 3-natur, heraf flere direkte til kategori 3-moser (Se Kort 4). Alle §3-områder er besigtiget af Næstved kommune i forbindelse med kommunens § 3-registrering. Flere mark ligger desuden tæt på Stensskov, men ikke direkte op til gamle løvskovsområder. Stensskov er derfor ikke besigtiget i forbindelse med denne husdyrgodkendelse.

Kort 4. Udspretningsmarker og kategori 3-natur. § 3-natur er angivet med rødt; heraf er moser og overdrev (svarende til kategori 3-natur) angivet med grøn skravering. Desuden er Stensskov markeret. Udspretningsmarkerne er vist med blå skravering.

Vurdering

Kategori 1-natur: de nærmeste udspretningsarealer i forhold til denne naturkategori er som nævnt beliggende meget tæt på kildevæld (7220). Det er mark 12-0, der er beliggende i en fremherskende vindretning, dvs. sydvest for, i forhold til naturtypen. De kortlagte væld har moderat naturtilstand; primært som følge af et dårligt indeks (artsindhold). Kildevæld er en prioriteret naturtype, der er særligt truet på europæisk plan. På grund af den korte afstand (10 og 35 meter) mellem udspretningsmark og kildevæld og at de er beliggende i en fremherskende vindretning, kan det ikke udelukkes, at totaldepositionen ved et dyretryk på 1,4 DE/ha i perioder væsentligt vil overstige 1,0 kg N/ha/år, når der spredes dybstrøelse på marken.

Miljøstyrelsen fremhæver i deres digitale vejledning, at der som udgangspunkt kun vil forekomme en ammoniakdeposition på over 1 kg N/ha inden for de nærmeste 10 meter til naturområdet, såfremt der udbringes svinegylle eller afgasset gylle. Hvis der udbringes kvæggylle, vil ammoniakdepositionen fra udbringningen overstige 1 kg N/ha inden for de nærmeste 20 meter til naturområdet, mens ammoniakdepositionen vil overstige 1 kg N/ha inden for de nærmeste 100 meter, såfremt der udbringes dybstrøelse. Det fremgår ligeledes af Miljøstyrelsens digitale vejledning, at ammoniakdepositionen kan nedbringes til langt under 1 kg N/ha, hvis der udbringes

forsuret husdyrgødning, eller hvis husdyrgødningen nedfældes eller nedbringes inden for de nævnte afstande.

Tålegrænsen for kildevæld med hårdt vand (kalkholdigt vand) er 15-25 kg N/ha/år, og baggrundsbelastningen er for Næstved kommune 12,4 kg N/ha/år. Prioriterede naturtyper i Natura 2000-områder skal gives størst mulig beskyttelse, ligesom kommunen skal sikre, at naturtyper, der er i ugunstig tilstand ikke forringes yderligere.

Vi vurderer at der risiko for en påvirkning af kildevældene indenfor den korte afstand af 10 m og 35 m, når der i en afstand helt op til 100 m kan forekomme en merdeposition på 1 kg N/ha, og derfor bliver der indsat skærpende vilkår for udspredning på mark 12-0 for at sikre, at artsindholdet ikke forringes yderligere.

Ligeledes tæt på den sydlige ende af mark 15-0 findes rigkær (7230). Tålegrænsen for rigkæret, der er i dårlig naturtilstand, er 15-25 kg N/ha/år. Da det nærmeste habitatnaturtype rigkær er beliggende sydøst for marken (dvs. ikke i den fremherskende vindretning) og det næst-nærmest rigkær ligger i en afstand af 75 m fra mark 15-0 samt tillige adskilt fra marken med et smalt bevoksningsbælte, vurderes totalbelastningen på disse naturområder ikke eller sjældent at overstige 1,0 kg N/ha/år. Ved en deposition på 1,0 kg N/ha/år vil den nedre tålegrænse for habitatnaturtypen ikke blive overskredet.

Øvrig kategori 1-natur er beliggende 100 meter eller mere fra udspretningsmarkerne og for disse habitatnaturtyper vurderes totaldepositionen ligeledes ikke at overstige 1,0 Kg N/ha/år.

Kategori 2-natur: i kraft af, at afstanden til nærmeste kategori 2-naturområder (overdrev ved Søgård Sø) er 1,3 km, er der ikke nogen totaldeposition fra udspretningsmarkerne på den pågældende naturkategori.

Kategori 3-natur: alle marker beliggende indenfor eller op til natur2000-området har modtaget husdyrgødning i mindst to ud af de foregående tre dyrkningsår. Det drejer sig om markerne 12-0, 12.-1, 12-2, 12-5, 12-9, 13-0, 14-0 og 15-0. Mange af disse marker ligger direkte op til eller tæt på kategori 3-moser. Men da markerne tidligere har modtaget husdyrgødning regelmæssigt, vurderes den ansøgte udspretning ikke at forårsage en merbelastning, der overstiger 1,0 Kg N/ha/år.

Yderligere tre marker (1-0, 2-0 og 8-0) ligger direkte op til kategori 3-moser. Bortset fra mark 1-0 er naturområderne dog beliggende mod den fremherskende vindretning. Det er dog kommunens vurdering, at den ansøgte udspretning ligeledes heller ikke her vil forårsage en merbelastning, der overstiger 1,0 Kg N/ha/år og som kan siges at stamme fra den pågældende mark.

For så vidt angår Stensskov vurderes det, at skoven ikke vil blive påvirket af en merdeposition, der overstiger 1,0 kg N/ha/år, idet alle nærliggende marker tidligere har modtaget husdyrgødning.

Det er Næstved kommunes samlede vurdering, at der med det indsatte vilkår ikke vil være nogen væsentlig negativ påvirkning fra afdampet ammoniak fra udspretningsarealerne på naturområder omfattet af § 7 for så vidt angår kategori 1-, 2- eller 3-natur.

Vilkår

Til sikring af nærliggende kategori 1-natur i Natura 2000-område sættes følgende skærpende vilkår for mark 12-0:

- På de nordligste 90 meter af mark 12-0 indtil mark 12-1 må der kun udbringes fast husdyrgødning, hvis det nedbringes i jorden inden 6 timer.
- Der skal føres logbog eller det skal fremgå af gødningsplanen, om der er spredt husdyrgødning på de nordligste 90 m af mark 12-0, og udspretnings- og nedbringningstidspunkt skal fremgå.

2.2 Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter

En række habitatnaturtyper og § 3-arealer er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger. Udvaskning af nitrat og afstrømning af fosfor fra udbringningsarealerne kan medføre væsentlige miljøpåvirkninger af overfladevand (vandløb, søer og fjord- og kystvande) samt våde terrestriske naturtyper som kilder, væld og kær. Tilstanden i naturarealer må ikke ændres uden forudgående dispensation fra kommunen.

Især de § 3-naturområder og levesteder for Bilag IV-arter, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil være under direkte påvirkning.

I Danmark findes der 80 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttede i deres naturlige udbredelsesområder ifølge direktivets artikel 12. På eller nær udbringningsarealerne findes med stor sandsynlighed Bilag IV-padder og flagermus.

Vandløb

Mark 2-0 og 2-1 er på en samlet strækning af godt 500 meter beliggende mod et åbent § 3-vandløb, Valmose Grøft. Desuden er mark 13-0 på ca. 250 meter beliggende mod Stensskov-vandløbet.

På mindre dele af mark 2-0 og en strækning af mark 2-1 skrån timer terrænet mere end 6 grader mod vandløbet (se Kort 5).

Vandhuller og andre § 3-naturtyper samt levesteder for Bilag IV-padder

Omkring eller på udspretningsarealerne er beliggende en række naturområder i form af moser, enge og vandhuller, se Kort 4. Alle naturområder er nævnt besigtiget af kommunen i forbindelse med registreringen af beskyttede naturtyper (§ 3-områder), men er ikke besigtiget i forbindelse med denne ansøgning.

Kun på mark 25-0 findes et vandhul på selve udspretningsmarken. Øst for mark 12-2 findes to vandhuller på græsningsareal i en afstand af 5 og 15 meter fra marken. I tilsvarende afstand ligger et vandhul øst for mark 4-0.

De terrestriske naturområder udgøres enten af moser og overdrev, og de ligger alle mod udspretningsmarker, der tidligere regelmæssigt har modtaget husdyrgødning.

Kort 5. Skrånende terræn på udspretningsarealerne mod Valmose Grøft (turkis). Grå polygoner viser arealer med hældninger > 6 grader.

Flere af de omtalte vandhuller er sandsynlige levesteder for Bilag IV-arterne Springfrø, Spidssnudet frø og Stor Vandsalamander (se Tabel 2). Disse levesteder er ligeledes ikke besigtiget i forbindelse med denne ansøgning.

Udover nævnte Bilag IV-padder findes med stor sandsynlighed en række flagermusarter i området; disse er også på habitatdirektivets Bilag IV. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Næstved Kommune er vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus og dværgflagermus /5,7,8/.

Mark	Naturområde	potentiel Bilag IV-art	Bemærkning
4-0	vandhul	Tc, Rd	vandhullet uden fastsat tålegrænse for N
12-2	vandhul, nordligst	Tc, Rd og Ra	marken har tidligere modtaget husdyrgødning
12-2	vandhul, sydligst		
25-0	vandhul	ikke levested	

Tabel 2. Forekomst af potentielle levesteder for Bilag IV-padder. Tc: Stor vandsalamander, Rd: Springfrø, Ra: Spidssnudet frø

Vurdering

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om udbringning af husdyrgødning beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for bilag IV arterne i det naturlige udbredelsesområde. Endvidere må der ikke ske negativ påvirkning af § 3-naturområder.

En del naturtyper og en række arter er meget følsomme overfor husdyrgødning. Naturtyper og levesteder, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil især være under direkte påvirkning.

Projektet kan kun godkendes under forudsætning af, at tilstanden i beskyttede naturtyper ikke forringes og af, at der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Det skal endvidere fremhæves, at vurderingerne i forhold til påvirkninger af natur skal foretages i forhold til merbelastninger af naturområder og levesteder for arter, dvs. forøgede mængder af udbragt husdyrgødning eller udbringning på arealer, hvor der ikke tidligere har været udbragt husdyrgødning.

Terrestrisk natur

Moser og overdrev er vurderet under kategori 3-natur og vil ikke modtage en merbelastning, der overstiger 1 kg N/ha/år. Det samme er tilfældet for enge, der ligger mod udspretningsarealer, der regelmæssigt har modtager husdyrgødning forud for ansøgningen. Ved en merbelastning < 1 kg N/ha/år vil der ikke være nogen tilstandsændring af § 3-natur eller levesteder /15,18/.

Vandhuller og levesteder for Bilag IV-arter

For de to vandhuller, der ligger øst for mark 12-2, vil projektet ikke medføre en merbelastning, der overstiger 1,0 kg N/ha/år, da marken tidligere regelmæssigt har modtaget husdyrgødning.

Vandhullet nær mark 24-0 (og nær anlægget) er ikke kvælstofbegrænset, og en samlet merbelastning > 1 kg N/ha/år vil ikke forårsage en tilstandsændring - hverken af vandhullet i sig selv eller af det potentielle levested for Bilag IV-padder.

Vandløb

Nogle arealer er stedvist skrånende med mere end 6 grader mod beskyttede vandløb. Efter husdyrgødningsbekendtgørelsens §30 stk. 3, må der ikke spredes fast husdyrgødning eller mineralsk gødning indenfor 20 m fra vandløbet, når hældningen er over 6 grader. Denne beskyttelse i lovgivningen vurderer vi er tilstrækkelig til at sikre vandløbet mod afstrømning af gødning til vandløbet.

2.3 Natura 2000-områder

Udspretningsarealerne er i beliggende delvist i Natura 2000-område nr. N163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose". Natura 2000-området består af habitatområde H146 og H194 samt af fuglebeskyttelsesområde F91 og F93 (se Tabel 3). Natura 2000-områdets samlede areal er på 4.084 ha

Udpegningsgrundlaget for naturtyper og arter for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 2.1., og områderne er beskrevet i basisanalysen /19/ og Natura 2000-planen /20/.

Natura 2000-område	163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose
• Habitatområder	H145, Holmegårds Mose H146, Rådmandshaven H194, Suså med Tystrup Bavelse Sø og Slagmosen
• Fuglebeskyttelsesområder	F91, Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose F93, Tystrup Bavelse Sø

Tabel 3. Nærmeste internationale beskyttelsesområder i forhold til udspretningsarealerne.

Natura 2000-område 163: Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.

Natura 2000-området strækker sig langs Susåen fra lidt vest for Rønnede til Næstved. På en stor del af strækningen er det dog kun selve åløbet, der er udpeget. I områdets østlige del er et sammenhængende område mellem Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose udpeget som fuglebeskyttelses- og habitatområder. Mod vest er Tystrup-Bavelse Sø det dominerende landskabsэлемент omfattet af Natura 2000. Slagmosen og naturskoven Rådmandshave ved Næstved i den sydlige del er udpeget som habitatområde.

Suså er Sjællands største vandløb, og er levested for internationalt beskyttelseskrævende arter som pignmerling, bæklampret og tykskallet malermusling. Åen løber igennem et afvekslende morænelandskab med Tystrup-Bavelse Sø, som er ynglested for arter som havørn og isfugl. Den østlige del af Natura 2000-området rummer et mosekompleks med internationalt vigtige naturtyper som aktiv højmose, hængesæk, tidvis våd eng, avneknippemose og skovbevokset tørvemose. Holmegårds Mose er Østdanmarks vigtigste højmose, selv om den er reduceret voldsomt i forhold til sin oprindelige størrelse. Den er levested for en række plante- og dyrearter af national og regional betydning. Engsnarre og rørhøg er beskyttelseskrævende ynglefugle knyttet til mosekomplekset, og rastende arter som sangsvane og sædgås forekommer i internationalt betydelige antal. Sydligst i Natura 2000-området findes Slagmosen med rigkær og indslag af den sjældne naturtype indlandssalteng.

Derudover er der flere steder i området vigtige forekomster af skovnaturtyper, hvor bøgeskov på muldbund er dominerende, og hvor aske- og elleskov udgør vigtige skovarealer tættest på sø og å. Rundt om Tystrup Sø findes flere kilder og væld, især i Frederikskilde Skov i nord. Flere skove i området er udlagt til naturskov uden drift /20/.

Vurdering

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jfr. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Udspretningsarealerne er beliggende omkring dele af Natura 2000-område nr. 163 og tæt på habitatnaturtyper, der er på udpegningsgrundlaget. Med det indsatte vilkår til beskyttelse af kategori 1-natur, vurderes naturtyper på udpegningsgrundlaget ikke at blive påvirket væsentligt negativt. Det samme er tilfældet for de relevante arter i Habitatområde 194 (Skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl og stor vandsalamander).

Det vurderes samlet, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 163 ikke vil blive påvirket af afdampet ammoniak, og dermed, at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt negativt.

Samtidigt vurderes det, at udbringningen af husdyrgødning ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra udbringningsarealerne udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket negativt.

Vurderingen af påvirkningen fra udvaskning af næringssalte af Natura 2000-området er givet i afsnit 3.

3 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

3.1 Nitratudvaskning til overfladevand

Udbringningsarealerne ligger i afstrømningsområdet til Karrebæk Fjord (Smålandsfarvandet), der er beliggende i Hovedvandopland 2.5.

Karrebæk Fjord er en del af Natura 2000 område nr. 169, "Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde". Områdets udpegningsgrundlag kan ses på bilag 2.1

Karrebæk Fjord

Karrebæk Fjord har uden sammenligning det største opland i vanddistrikt 35. Koncentrationen af næringsstoffer er derfor væsentlig højere end i de øvrige fjorde. Fjorden modtager næringsstoffer fra hele Suså oplandet. Derudover udmunder Fladsåen og Saltø å i fjorden. Der er ofte betydelige forskelle i næringsstofkoncentrationerne inderst og yderst i fjorden /21/. Søsalat og trådalger trives i den nordlige, indre del af fjorden pga. det næringsrige vand. I den øvrige del af fjorden findes der ligeledes søsalat og trådalger, men flere steder findes også flerårige blomsterplanter, deriblandt enkelte ålegræsbede, samt mere sparsomt kransålgler. Generelt er området artsfattigt, og ganske få arter er dominerende. I Natura-2000-planen for område nr. 169 er fjorden karakteriseret som en kystlagune (naturtype 1150) /22/.

I basisanalysen /23/ og i vandplan 2010-2015 for Smålandsfarvandet /21/ vurderes tilstanden i fjorden i forhold til forekomst og sammensætning af undervandsplanter. Karrebæk Fjord opfylder ikke miljømålet for økologisk tilstand.

Kvælstofbelastningen (udvaskningsbidraget) til Karrebæk Fjord (for 2005-2009) er 1391 tons N/år. /21/

Vurdering

I henhold til ansøgningen er det generelle krav til reduktion af nitratudvaskning overholdt ved en udvaskning på 64,2 kg N/ha. Den reelle udvaskning på 63,8 kg N/ha er opnået ved etablering af 9 % ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid lovpligtige efterafgrøder. Udlæg af ekstra efterafgrøder følger samme regler som for de lovpligtige efterafgrøder.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning er følgende en forudsætning for meddelelse af en miljøgodkendelse:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

(afskæringskriterie for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv)

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Der er i oplandet til Karrebæk Fjord et fald i husdyrproduktionen på 7.614 DE svarende til et fald på ca. 21 % i perioden 2007-2015. Opgørelsen over dyrehold i oplandet er baseret på data fra Det Centrale Husdyrregister og stammer fra en opgørelse fra miljøstyrelsen.

I henhold til ovenstående har antallet af dyreenheder i oplandet til Karrebæk Fjord ikke været stigende siden 1. januar 2007.

Vi vurderer desuden, at der ikke er andre kilder udover husdyrbrug som siden 2007 kan have medført en øget nitratudvaskning til oplandet. Andre kilder kan f.eks. være udledning fra et renseanlæg ved ændring af udledningspunkt fra et opland til Karrebæk Fjord, eller etablering af dambrug.

Kloakering og spildevandsrensning bliver desuden mere og mere udbredt også i landområderne, der er således grundlag for at antage at udledningen af næringsstoffer herfra er faldende. Dog kan der være forekommet øgede regnvandsbetinget udløb i perioder med store regnvandsmængder.

Det er således vores vurdering, at der ikke er sket en stigning i nitratudvaskningen fra husdyrbrug eller fra øvrige kilder til Karrebæk Fjord.

Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion

Oplandet til Karrebæk Fjord er beliggende i nitratklasse 2 og 3. Arealer i nitratklasse 2 og 3 er karakteriseret ved, at de afvander til meget kvælstof sårbare områder. Karrebæk Fjord er en kystlagune, den er lavvandet og med langsom vandudskiftning og har karakter af at være et lukket bassin. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af kvælstof, kan det ikke udelukkes, at en ændring i kvælstoftilførslen på mere end 1 % i forhold til den samlede belastning, vil have en synlig effekt på kystlaguners miljøtilstand /24/. Tilsvarende vil det sige, at det i dag ikke er muligt at påvise en effekt på fjordens miljøtilstand, hvis ændringen i nitratkoncentrationen er mindre end 1 %. Miljøstyrelsens vurdering bygger på en analyse fra DMU.

Næringsstofbelastningen af den marine del af natura 2000 område nr. 169 er en trussel mod dets naturtilstand. Bundplanterne (særligt ålegræs) og den tilknyttede fauna er aftaget betydeligt de seneste år. Bundfaunaen er fødegrundlag for en række bundlevende fisk, fugle og havpattedyr der anvender bugten som fødesøgningsområde. Næstved Kommune vurderer i henhold til ovenstående, at hvis bedriftens andel af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord ved ansøgt drift er under en procent, så vil den øgede udvaskning fra bedriften ikke medføre en skadevirkning af Karrebæk Fjord eller af naturtyper og yngle- og rasteområder for arter på udpegningsgrundlaget for beskyttelsesområdet.

Til brug for vurderingen af den ansøgte drifts betydning for kvælstofudvaskningen til Karrebæk Fjord har kommunen anvendt beregninger af N-udvaskningen i det elektroniske ansøgningsystem. Af dette fremgår det, hvor meget et rent plantebrug ville belaste fjordene med kvælstof.

Ifølge den elektroniske ansøgning vil N-udvaskningen være 57,4 kg N/ha, hvis der ikke anvendes husdyrgødning på arealerne, mens den ved den ansøgte drift er 63,8 kg N/ha. Den husdyrgødningsbaserede belastning er således på 6,4 kg N/ha.

Udbringningsarealerne er med 56,37 ha beliggende i nitratklasse 2 og 29,48 ha beliggende i nitratklasse 3. Arealer i nitratklasse 3 har et reduktionspotentiale på 0-50 % (middelværdi 25 %) og arealer i nitratklasse 2 har et reduktionspotentiale på 51-75% (middelværdi 63 %). Et reduktionspotentiale på f.eks. 25 % betyder, at 25 % af kvælstoffet reduceres i rodzonen, mens den resterende del (75 %) udvaskes til recipienterne.

Af tabel 4 fremgår det, at udvaskningen af udvaskningen fra husdyrbruget udgør mindre end 1 % af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord.

	Karrebæk Fjord
Samlet N-tilførsel til overfladevand; kg N/år	1.406.000
Udbringningsareal, ha	85,55
Reduktionspotentiale , 51-75 % (middel 63), antal ha	56,37
Reduktionspotentiale , 0-50 % (middel 25), antal ha	29,18
Ansøgt - udvaskning til rodzonen (beregnet ved Farm-N), kg/N/ha	6,4
Ansøgt – kvælstofbidrag; kg N/år/ha	N -kl. 2 2,4 kgN N-kl. 3 4,8 kgN
Ansøgt – kvælstofbidrag, kg N/år	275,4
Ansøgt – udvaskning i forhold til samlet N-tilførsel	0,02 %

Tabel 4. Udvasningen af kvælstof fra udbringningsarealerne til Karrebæk Fjord.

Da udvasningen af kvælstof fra den ansøgte husdyrproduktion til Karrebæk Fjord er mindre end 1 % af den samlede N-tilførsel, er det vores vurdering, at den ansøgte drift ikke vil medføre en skadevirkning af vandområdet eller af naturtyper og yngle- og rasteområder for arter på udpegningsgrundlaget for beskyttelsesområderne. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektet i henhold til § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen.

Vilkår

På baggrund af de anvendte virkemidler i ansøgningen, vil der blive stillet vilkår om følgende tiltag til reduktion af udvaskning fra udbringningsarealerne til overfladevand:

- På ejendommens udbringningsarealer skal der i hver planperiode etableres 9 % ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid lovpligtige efterafgrøder. Udlæg af ekstra efterafgrøder følger de samme regler som de lovpligtige efterafgrøder hvad angår, artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning. Efterafgrøder kan ikke erstattes af 100% vintersæd.

3.2 Nitratudvaskning til grundvand

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsoplande. Alle arealerne er beliggende i område med drikkevandsinteresser (OD).

Vurdering

Såfremt der er brønde/boringer indenfor udbringningsområdet skal de generelle afstandskrav overholdes jf. brønd/boringens indvindingstilladelse.

For boringer der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg er der krav om en dyrknings- gødsning- og sprøjtefri beskyttelseszone på 25 meter.

Vi vurderer, at der for beskyttelsen af grundvandet ikke er behov for at stille skærpede vilkår, der rækker ud over de generelle afstandskrav til boringer/brønde.

3.3 Fosforudvaskning til overfladevand

En del af markerne Mark 2-0 og 2-1 har terrænhældninger på 6-12° mod Valmose Grøft. Her er det ikke tilladt jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsen at sprede fast husdyrgødning indenfor 20 meter fra vandløbet.

Vurdering

Udbringning af husdyrgødning på skrånende arealer er reguleret i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler, og vi vurderer at de i dette tilfælde er tilstrækkelige til beskytte vandløbet mod afstrømning af husdyrgødning og erosion. Vandløbet er desuden omfattet af en 2 meter bræmme i henhold til vandløbsloven. Der er derfor ikke stillet vilkår omkring skrånende arealer.

3.4 Fosforudvaskning til fosforfølsomme Natura 2000 områder

Alle ejendommens udbringningsarealer er beliggende på sandjorder, og de er derfor indplaceret i P-klasse 0. 0,33 ha af udbringningsarealerne er placeret på lavbundsarealer, hvorved de indplaceres i P-klasse 2, se tabel 5.

Alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000-område overbelastet med fosfor (Karrebæk Fjord). Oplandet er betegnet som opland til meget sårbart Natura 2000-område. Ved det ansøgte projekt er det i ansøgningssystemet beregnet, at det generelle krav til fosforoverskud er overholdt.

Fosfor fraførsel pr. ha/år for ansøgt drift er beregnet til 17,9 kg P/ha/år med det ansøgte standardsædskifte K2, mens der er beregnet en fosfortilførsel på 19,8 kg P/ha/år. Der tilføres således 1,9 kg P/ha/år mere med husdyrgødningen, end der fraføres med afgrøderne.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før situation Kg P/ha/år	Efter-situation = krav Kg P/ha/år
Pt < 4,0 og drænet eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor – P kl. 0	85,22	0,0	6,0
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 1	0,0	0,0	4,0
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 2	0,33	0,0	2,0
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 3	0,0	0,0	0,0

Tabel 5. Udbringningsarealernes beliggenhed i fosforklasser og fosforberegning.

Vurdering

Jf. beregning i ansøgningssystemet er det maksimalt tilladte P-overskud/ha/år overholdt med en negativ difference på 348,6 kg P/ha/år.

Der er valgt referencesædskifte (K2), og der stilles derfor ikke vilkår om valg af sædskifte på arealerne.

I henhold til ansøgningen modtages der ikke affaldsprodukter til jordbrugsformål, f.eks. spildevandslam. For at undgå, at fosforoverskuddet på arealerne øges, vil der blive stillet vilkår om, at der ikke må spredes affaldsprodukter til jordbrugsformål på bedriftens udspretningsarealer.

Alle udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Karrebæk Fjord, der er internationalt naturbeskyttelsesområde. Ingen arealer ligger i søoplande.

Vi vurderer at det ansøgte fosforoverskud kan accepteres på arealerne og at der ikke er behov for yderligere vilkår, der rækker ud over det generelle beskyttelsesniveau for at beskytte Karrebæk Fjord.

Vilkår

- Der må på bedriftens udbringningsarealer ikke udbringes affaldsprodukter til jordbrugsformål.

4 Hensynet til kulturhistoriske værdier

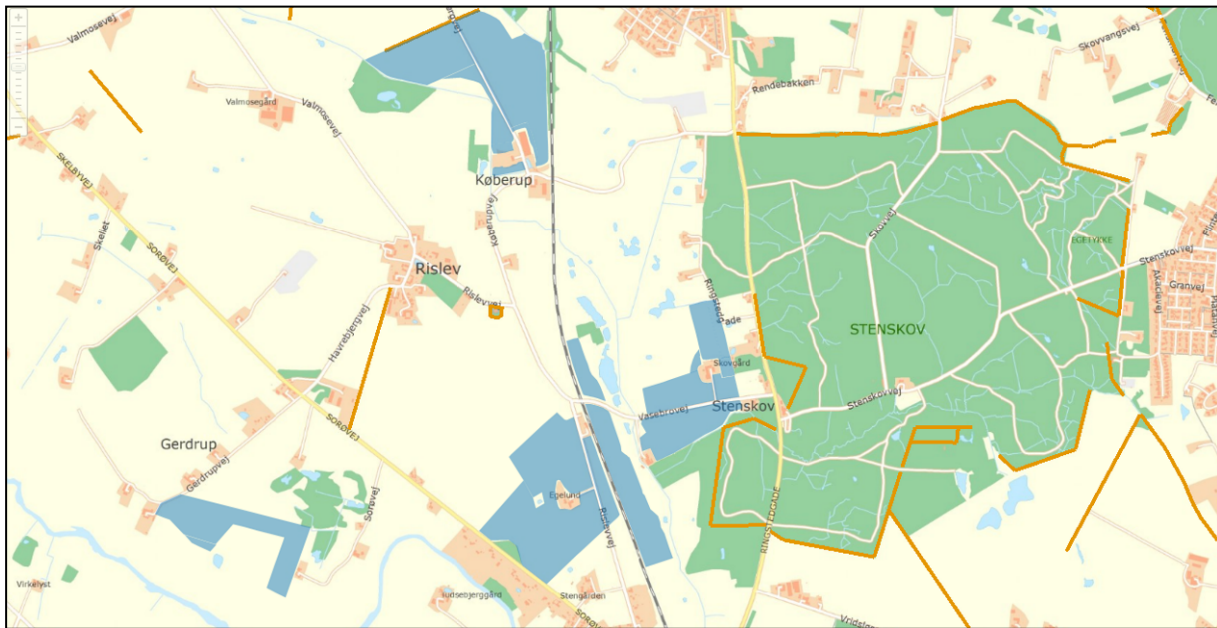
Der findes et enkelt beskyttet jord- eller stendige i kanten af den nordligste udbringningsmark (Se Kort 6). Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 a, må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra myndigheden.

Ingen af udspretningsmarkerne er beliggende på deklareringsfredede arealer.

Vurdering

Næstved Kommune vurderer i den konkrete sag, at der i forhold til Museumslovens § 29a ikke er konflikter med det ansøgte projekt, såfremt markerne drives med normal landbrugsmæssig drift, uden at det påvirker eller beskadiger digerne.

Der sættes derfor ikke vilkår i forhold til beskyttelse af jord- og stendiger.

Kort 6. Beskyttede jord- og stendiger er vist med orange og udspretningsarealerne er angivet med blå.

5 Anvendelse af bedste tilgængelige teknik ved udbringning

I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der primært fokus på 2 områder:

1. Optimering af planteproduktionen.
2. Hensyntagen overfor det omgivende miljø (naturen og naboerne)
 - For at optimere planteproduktionen men også det omgivende miljø afpasses tilførslen af husdyrgødning afgrødernes behov samt deres vækstperiode.
 - Ligeledes udbringes husdyrgødningen under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Vurdering

I henhold til Miljøstyrelsens digitale vejledning er følgende beskrevet om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning:

For udbringning af husdyrgødning er det BAT at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det er BAT at reducere forurening af vand ved at gøre alt det følgende:

- ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er:
 - vandmættet
 - oversvømmet
 - frossen
 - snedækket
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet)

- at sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted.

Det er BAT at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:

- at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og
- at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

Sammenfattende vurderer vi, at husdyrbruget ved overholdelse af gældende lovgivning opfylder kravet om BAT i forbindelse med udspreddning af husdyrgødning.

6 Sammenfatning

Næstved Kommune vurderer sammenfattende, at driften af arealerne med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet og at der, ved overholdelse af de generelle lovkrav og ovennævnte vilkår, anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

7 Referencer

1. Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003 (Ammoniakmanualen) af Skov- og Naturstyrelsen (opdateret udgave, dec. 2005).
2. Danmarks Miljøundersøgelser 2010: Deposition af N komponenter 2010 – kommuner. www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/
3. GIS-temaer fra <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/> vedr. DEVANO-kortlagte naturtyper og levesteder, beskyttede naturtyper, § 7-naturtyper, risikoanalyser for målsatte vandløb, nitrat- og fosforklasser, nitratfølsomme indvindingsområder samt drikkevandsområder.
4. GIS-temaer fra Storstrøms Amt med fund af sjældne og rødlistede arter: planter, padder, krybdyr, pattedyr og insekter.
5. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. www2.dmu.dk/pub/FR635.pdf
6. Habitatbeskrivelser, årgang 2005. Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer). www.dmu.dk/1_Om_DMU/2_Tvaer-funk/3_fdc_bio/ta/Habitat-beskrivelser-app4b-ver102.doc
7. Oplysninger på www.naturdata.dk
8. Dansk Pattedyratlas (2007). Gyldendal. ISBN 13: 9788702055061.
9. Storstrøms Amt, 2000: Rødlistede insekter i det åbne land i 2000.
10. Storstrøms Amt, 2001: Rødlistede fugle.
11. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede padder og krybdyr i Storstrøms Amt 2006.
12. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede skovinsekter i Storstrøms Amt 2006.

13. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede mosser og laver i Storstrøms Amt 2006.
14. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede planter. En revision af rødlistede planter 1999.
15. Miljøministeriet 2009: MILJØKLAGENÆVNETS PRAKSIS I SAGER OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG ("PRAKSISNOTAT", 2. UDG.) 15. december 2009. <http://www.mst.dk/NR/ronlyres/6422C493-71D4-4E2B-A023-E03AE9375087/0/Praksisnotat2udg15122009.pdf>
16. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om beskyttelsesniveauer. <http://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2008/jul/nyhedsarkiv-landbrug/praksisnotat-om-mkn-afgoerelser/>
17. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om påvirkning af Natura 2000-områder. <http://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2008/jul/nyhedsarkiv-landbrug/praksisnotat-om-mkn-afgoerelser/>
18. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet –DMUs vurdering af usikkerhed ved tærskelværdier for ammoniakfølsom natur. http://www.mst.dk/NR/ronlyres/9A721962-E178-46EC-9022-4E69901A5AC5/0/Bilag_MKNpraksisnotat_DMUtærskelværdier.pdf
19. Naturstyrelsen 2014: Natura 2000-basisanalyse 2016-2021. Revideret udgave. Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmosen. Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H145, H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93 <http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/natura-2000/natura-2000-planer/planer/natura-2000-planer-2016-2021/natura-2000-planer/sjaelland-syd/>
20. Naturstyrelsen 2016: Natura 2000-plan 2016-2021 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmosen, Natura 2000-område nr. 163, Habitatområde H145, H146 og H194, Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. <http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/natura-2000/natura-2000-planer/planer/natura-2000-planer-2016-2021/natura-2000-planer/sjaelland-syd/>
21. Miljøministeriet 2011, rev. 2014: Vandplan 1 (2009-2015). Smålandsfarvandet. Hovedvandopland 2.5. Vanddistrikt: Sjælland.
22. Natura 2000-plan 2010-2015. Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde. Natura 2000-område nr. 169. Habitatområde H148. Fuglebeskyttelsesområde F81.
23. Basisanalyse for vandområdeplaner 2015-2021. Naturstyrelsen 2014.
24. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelser af husdyrbrug. <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Indholdsfortegnelse.ashx>

Bilag

Bilag 2.1. Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-område nr. 163 /19, 20/.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 145

Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Avneknippemose* (7210)
	Rigkær (7230)	Skovbevokset tørvemose* (91Do)
	Elle- og askeskov* (91Eo)	
Arter:	Lys skivevandkalv (1082)	Stor vandsalamander (1166)
	Mygblomst (1903)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 146

Naturtyper:	Vandløb (3260)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91Eo)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 194

Naturtyper:	Indlandssalteng* (1340)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91Do)
	Elle- og askeskov* (91Eo)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	NY Sumpvindelsnegl (1016)
	Tykskallet malermusling (1032)	Bæklampret (1096)
	Pigsmerling (1149)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 91

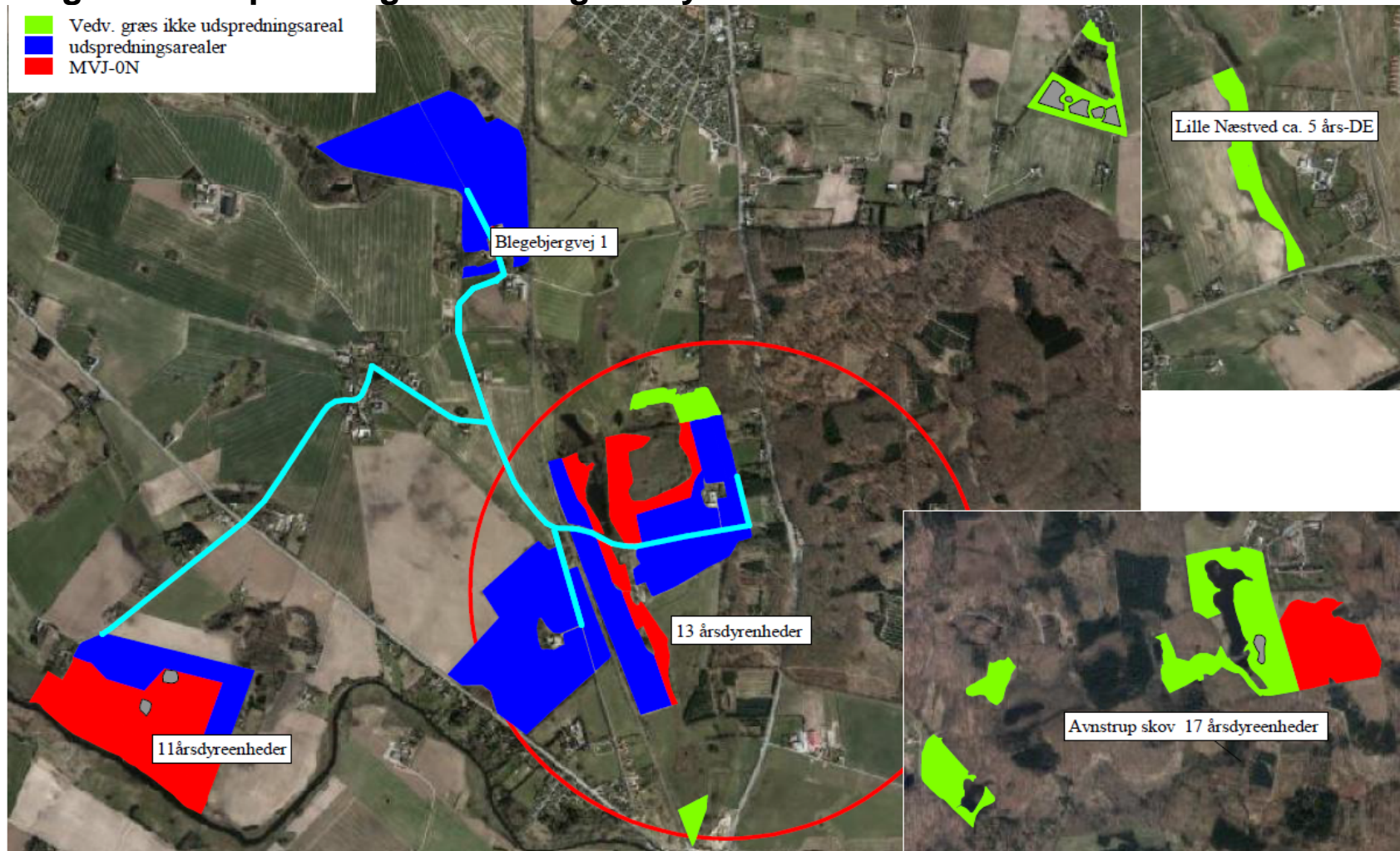
Fugle:	Rørdrum (Y)	NY	Sangsvane (T)	
	Sædgås (T)		Havørn (T)	NY
	Rørhøg (Y)		Plettet Rørvagtel (Y)	NY
	Engsnarre (Y)		Trane (Y)	NY
	Mosehornugle (Y)			

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 93

Fugle:	Sædgås (T)		Havørn (Y)	
	Kongeørn (T)		Engsnarre (Y)	
	Isfugl (Y)			

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet oven for. Arter og naturtyper, der er tilføjet udpegningsgrundlaget er markeret med "NY". Naturtyperne tørvelavning (7150) og kildevæld (7220) i habitatområde H145 og trolldand i fuglebeskyttelsesområde F93 er udgået af udpegningsgrundlaget.

Bilag 2.2 – Udspretningsarealer og beskyttet natur

Bilag 2. Græsningsarealer, der ikke indgår i godkendelsen som udspretningsarealer er markeret med røde og grønne polygoner. Blå polygoner er arealer der indgår i godkendelsen som godkendte udspretningsarealer.